

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

информатор
за упис студената

САДРЖАЈ

1. ПРАВИЛА КОНКУРИСАЊА И УПИСА НА ФАКУЛТЕТ	4
1.1. Упис у прву годину студија	5
1.2. Конкурсни рокови	6
1.3. Пријављивање кандидата	6
1.4. Полагање пријемног испита	6
1.5. Прелазак са других факултета	7
1.6. Наставак студија	7
2. ПРАВИЛА СТУДИРАЊА	8
2.1. Упис нове студијске године и обнова студијске године	9
2.2. Упис и овјера семестра	10
2.3. Предавања и вјежбе	10
2.4. Испитни рокови и полагање испита	11
2.5. Признавање испита	14
2.6. Стимулативне и дисциплинске мјере	15
2.7. Заштита права студената	15
2.8. Завршетак студија и завршни (дипломски) рад	15
3. СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ	18
3.1. Студијски програм Економија	19
3.2. Студијски програм Туризам и хотелијерство	29
4. ПРОФЕСОРСКИ КОЛЕГИЈУМ	35
5. АКАДЕМСКИ И СТУДЕНТСКИ ЖИВОТ	38
5.1. Студентске организације	39
5.2. Смјештај у студентским домовима	40
5.3. Студентске награде и фондови за студентске стипендије	40
5.4. Међународна размјена студената	41
5.5. Студентске конференције и посјете	41
6. БИБЛИОТЕКА	42
7. ЦЕНТАР ЗА ИЗДАВАЧКУ ДЈЕЛАТНОСТ	44
7.1. Научни часопис "Зборник радова Економског факултета у Источном Сарајеву"	46
7.2. Научна конференција са међународним учешћем Јахорински пословни форум"	48
8. ГДЈЕ РАДЕ НАШИ ДИПЛОМЦИ	49
9. ДРУГИ И ТРЕЋИ ЦИКЛУС СТУДИЈА	51
10. ОРИЕНТАЦИОНА ПИТАЊА ЗА ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА	54

1.

ПРАВИЛА КОНКУРИСАЊА И УПИСА НА ФАКУЛТЕТ

1.1.Упис у прву годину студија

Упис на прву годину првог циклуса студија Економског факултета Универзитета у Источном Сарајеву врши се на основу:

- успеха у четворогодишњем средњошколском образовању и
- резултата на квалификационом испиту.

Услови уписа су прецизирани у конкурс који се објављује у јуну текуће године за наредну школску годину у свим јавним средствима информисања («Глас Српске», РТРС, Радио Републике Српске и сл.), као и на интернет страници факултета:

<http://www.ekofis.ues.rs.ba/>

Право учешћа на конкурс имају сва лица која су завршила четворогодишњу средњу школу и то:

- држављани БиХ (РС и ФБиХ), Србије и Црне Горе;
- странци и домаћа лица која су средњошколско образовање завршили у иностранству, и стечену диплому нострификовали у РС;

Упис студија обавља се на основу јавног конкурса који објављује Универзитет у роковима утврђеним законом.

Страни држављани уписују се на студиј под једнаким условима као и држављани БиХ.

Страни држављани су обавезни уплатити школарину или дио школарине или могу бити ослобођени плаћања школарине о чему одлуку доносе надлежни државни органи Републике Српске или Сенат Универзитета.

Страни држављани и лица која су средњошколско образовање стекла у иностранству дужна су приложити документ о извршеној нострификацији иностраног свједочанства. На основу овог документа врши се упис тих лица у прву годину студија и то најкасније до 1. октобра текуће године.

1.2. Конкурсни рокови

Термини за први (друга половина јуна) и други (почетак септембра мјесеца) конкурсни рок са тачним датумима објављују се у Конкурсу за упис студената који расписује Министарство Просвјете и културе (можете видјети Конкурс за упис студената у 2013/14 на сљедећој страници: <http://ekofis.org/sr-yu/pocetna/vijesti/i502-konkurs-za-upis-studenata-20i3i4-html>).

1.3. Пријављивање кандидата

Пријава кандидата се врши на шалтерима Студентске службе Факултета, пет дана конкурсног рока од 8 до 15 часова. Кандидат за упис, уз пријаву на Конкурс коју добија у Студентској служби Факултета, је дужан понијети:

- извод из матичне књиге рођених,
- оригинална свједочанства о завршеним разредима средњег образовања и оригинал диплому о положеном матурском, завршном испиту,
- доказ о уплати накнаде за полагање пријемног испита.

1.4. Полагање пријемног испита

Сви пријављени кандидати за упис полажу квалификациони испит из Опште културе. Пријемни испит се полаже у просторијама Факултета. Распоред полагања пријемног испита можете сазнати на огласној табли факултета. Кандидати су на пријемни испит обавезни да понесу личну карту или пасош.

Редослијед кандидата утврђује Комисија за упис коју је именовао декан. Овај редослијед се утврђује на основу општег успјеха постигнутог у четворогодишњој средњој школи и резултата постигнутог на квалификационом испиту, и то:

- општег успјеха постигнутог у средњој школи (од 0 до 50),
- резултата постигнутог на пријемном испиту (од 0 до 50).

По оба мјерила могуће је остварити највише 100 бодова.

Мјесто на ранг листи и број укупно постигнутих бодова одређује да ли ће кандидат бити финансиран из буџета или ће плаћати школарину као самофинансирајући студент. Учесник конкурса може уложити приговор на ранг листу у року од 48 сати од објављивања ранг листе на Факултету Комисији за спровођење пријемног испита.

1.5. Прелазак са других Факултета

Студент који положи најмање три испита на другом Факултету (државном) може поднијети писани захтјев за прелазак на Економски факултет. Захтјев се подноси декану Факултета на почетку зимског семестра. Изузетно се захтјев за прелазак може поднијети и у љетном семестру, али се онда подноси Вијећу Факултета.

Ако се захтјев студента ријешити позитивно, проводи се поступак признавања положених испита. Након проведеног поступка и признавања испита студент се уписује у одговарајућу годину студија.

1.6. Наставак студија

Кандидат са завршеним првим степеном студија или вишом школом може наставити студиј на Економском факултету. Наставак студија се одобрава након проведеног поступка признавања свих положених испита.

2.

ПРАВИЛА СТУДИРАЊА

Правилима студирања првог и другог циклуса студија уређују се организација и извођење студија првог и другог циклуса, напредовање студената у току студија, вредновање рада студената, додјелјивање академских звања и диплома, издавање исправа о студијама, трајање студија, поступак испитивања и оцјењивања, услова и поступка провођења завршног рада, као и друга релевантна питања.

2.1. Упис нове студијске године и обнова студијске године

Студент који у току године није скупио 60 ECTS бодова потребних за упис наредне школске године и коме је преостало до 20 ECTS бодова потребних за упис тј. не више од три предмета студијског програма уписане године односно семестра, може уписати школску годину уз обавезу да у првом испитном року наредне школске године положи преостале испите и сакупи потребан број ECTS бодова.

Уколико студент не положи испите у датом року и не сакупи потребних 60 ECTS бодова губи право на присуствовање настави из наредне школске године.

Студент који је условно уписао наредну школску годину може слушати предмете и присуствовати вјежбама из практичне наставе према плану и програму студијске године.

Студент који је изгубио право на присуствовање настави из наредне школске године уписује поново (обнавља) школску годину у којој није извршио обавезу од 60 ECTS бодова и стиче право на испитне рокове за полагање преосталих испита.

Студент који обнови упис у исту годину студија, сноси трошкове студија сразмјерно броју неположених испита.

Студент који обнавља годину плаћајући трошкове студија, у случају да положи све испите у години студија коју обнавља до 31. октобра, има право да се упише у наредну годину студија без плаћања у оквиру броја студената који се финансирају из буџета РС. Комисија коју оформи декан Факултета утврђује редослијед студената према успјеху који је постигао студент на испитима у години студија коју је студент обнављао.

На лични захтјев Вијећа организационих јединица могу студенту одобрити факултативно слушање неких предмета, уколико оцијени да за то постоје организационе могућности.

У случају измене садржаја студијског програма, студент који понавља годину, обавезан је да прихвати настале измене.

Право на упис у наредну годину студија без плаћања у оквиру броја студената који се финансирају из буџета РС имају и редовни самофинансирајући студенти који до 31. октобра положе све испите из године коју су уписали.

Студирање на Факултету уз плаћање трошкова студија није временски ограничено.

Према новом Закону о високом образовању сви редовни студенти се финансирају из буџета.

2.2. Упис и овјера семестра

Редовни студенти могу уписати наредни семестар под условом да су редовно присуствовали предавањима и вјџбама, што се потврђује потписом предметног наставника у индексу.

Редовни студенти могу у току једног семестра имати највише 20% оправданих изостанака са предавања и вјџби, што оцјењује наставник приликом давања потписа.

На крају семестра и студијске године овјерава се индекс студента. Овјером зимског семестра редовни студенти стичу право да похађају наставу у љетном семестру.

2.3. Предавања и вјџбе

Студенти су дужни да похађају предавања и вјџбе из предмета на години студија коју редовно уписују. Од школске 2004/2005 Економски факултет се укључио у Болоњски процес, што значи, посебно вредновање и оцјењивање знања студената како на испиту тако и на предавањима. Наиме, студентима се даје могућност за полагање испита путем тестова у оквиру предавања и вјџби у току семестра под условом да испуне одређену норму и број бодова на појединачном тесту.

Рад и знање студента прати се и оцјењује континуирано у току семестра и на завршном испиту. Евиденцију оцјењивања води стручна служба факултета/ академије.

Предметни наставник обавезан је да на првом часу наставе упозна студента са облицима праћења рада, терминима провјере знања, карактером и садржином завршног испита, структуром укупног броја поена и начином формирања оцјене.

Студенту се додјељују поени за сваки издвојени облик провјере рада и оцјене знања, у складу са ECTS правилима.

Наставник је дужан да јавно саопшти студентима резултате о броју освојених поена након сваке провјере, као и укупан број поена које је студент постигао од почетка наставе. У структури укупног броја поена, најмање 50% мора бити предвиђено за активности и провјере знања у току трајања наставе.

На захтјев студента наставник је дужан да детаљно образложи оцјену његовог рада.

У оквиру трајања наставног процеса у току сваког семестра (15 седмица наставе) могу се организовати редовне провјере и ванредна провјера знања у виду: тестова, квизова, диктата, конверзације и најмање два колоквија.

Студенти су обавезни присуствовати свим провјерама знања. Провјере знања студената су јавне.

Провјере знања, у свим облицима, прихватиће се као кумулативни испит, уколико је постигнути резултат позитиван, након сваке појединачне провјере и износи најмање 51% у укупној вриједности од 100% предвиђеног и/или траженог укупног фонда знања и вјештина.

Вијеће факултета, својим актима, утврђује ближа правила студирања и специфичности за предмете и додатне услове које студент мора испунити као услов за похађање предавања и полагање испита из појединих предмета у текућој студијској години.

2.4. Испитни рокови и полагање испита

Испитни рокови су:

- јануарско-фебруарски (два термина),
- априлски (један термин)
- јунско-јулски (два термина),
- септембарски (два термина)
- октобарски (један термин).

Предметни наставник обавезан је да на првом часу наставе упозна студенте са начином полагања завршног испита и терминима за његово одржавање. Завршни испит се у структури поена може вредновати са највише 50% укупног броја поена.

Завршном испиту може приступити студент који је задовољио све програмом прописане обавезе, те се благовремено пријавио за полагање тог испита, најкасније 1 (једну) седмицу прије него што ће се испит одржати према усвојеном календару.

Резултати писменог испита из сваког испитног рока се чувају у роковима утврђеним прописима о чувању и архивирању документације.

Резултате провјере рада и знања студента у току наставе предметни наставник уноси у индекс студента. Након завршетка наставе и завршног испита наставник одређује укупни број освојених поена и формира коначну оцјену за сваког студента. Укупан број освојених поена и завршну оцјену наставник уноси у индекс, испитну пријаву и заједнички списак/извјештај студената, које доставља студентској служби Факултета.

Оцјењивање и вредновање врши се у складу са Статутом Универзитета, оцјенама од 5 до 10 и то:

- 10 - одличан-изузетан, остварује се од 90 до 100 поена;
- 9 - одличан, остварује се од 81 до 90 поена;
- 8 - врло добар, остварује се од 71 до 80 поена;
- 7 - добар, остварује се од 61 до 70 поена;
- 6 - довољан, остварује се од 51 до 60 поена;
- 5 - није положено, остварује се од 0 до 50 поена.

Пролазне оцјене су од 6 до 10.

Испити и сви облици провјере знања су јавни. Облици провјере знања могу бити писмени, усмени и практични.

Уколико се испит организује усмено, наставник треба да омогући свим заинтересованим студентима да присуствују испитивању. Усменом испиту обавезно присуствује, поред

кандидата и испитивача и најмање још једно лице из реда студената, наставника или сарадника.

Уколико се испит организује писмено, наставник упознаје студенте којим се помагалима могу користити. Ако се испит састоји из писменог и усменог дијела, студент који није положио писмени дио испита не може полагаати усмени дио испита, па стога у новом испитном року мора пријавити и полагаати цијели испит.

Наставник је дужан да саопшти студентима резултате усменог завршног испита одмах по одржаном испиту, а коначну оцјену на испиту дужан је објавити у року од два дана након завршеног испита.

Резултати писменог завршног испита и коначне оцјене објављују се у року од пет дана од дана испита, истицањем на огласној табли Факултета или на други адекватан начин.

Уколико је студент оцјењен оцјеном 5 - недовољан, наставник је дужан да га на његов захтјев упозна са недостацима рада.

Уколико је испит положило мање од 50% студената који су редовно похађали наставу и полагали завршни испит, наставник је дужан да прије поправног завршног испита одржи групне консултације са студентима.

Ако студент сматра да је оштећен у поступку спровођења и оцјењивања на завршном испиту има право на поновно полагање пред комисијом. У року од 24 сата након саопштења оцјене, студент уз писмени захтјев и образложење тражи да се испит понови пред комисијом.

Декан Факултета доноси рјешење о поновљеном испиту, ако оцјени да је захтјев оправдан, са којим упознаје предметног наставника и студента. У рјешењу се утврђује обавеза понављања испита у року од 48 сати у првом слободном термину и именује се испитна комисија.

Послије три неуспјела покушаја полагања испита, студент има право да на лични захтјев полаже испит пред испитном комисијом коју именује декан Факултета.

У случају спријечености предметног наставника да одржи завршни испит, организација и одржавање завршног испита повјерава се другом наставнику из исте или сродне области, или комисији коју именује декан факултета.

Комисија има најмање три члана. У комисију се именују наставници из исте или сродне уже научне области.

Испитивач с чијом оцјеном студент није задовољан не може бити предсједник комисије.

Одлуку о оцјени комисија доноси већином гласова. Одлука комисије је коначна. На саопштење оцјена комисије са усменог, односно писменог завршног испита сходно се примјењују одредбе члана 34- правила. Записник о току испита и оцјени комисија доставља одговарајућој служби факултета.

У току испитног дана студент може полагаати испит из само једног предмета.

Студент може тражити одлагање полагања пријављеног испита уз молбу, љекарско увјерење или неки други докуменат којим се доказује оправданост одлагања полагања пријављеног испита. Молба за одлагање подноси се студентској служби.

У случају да студент прекине започето полагање испита сматра се да студент није положио испит.

Ако студент не дође на испит у заказано вријеме, испитна пријава губи важност, а наставник ће на овој пријави назначити да кандидат није дошао на испит те се сматра да је одустао од испита.

Студенти који су обновили упис у исту годину студија, имају право полагаати испите из године коју су обновили у свим испитним роковима.

Апсолвенти који су обновили апсолвентски стаж, преостале испите могу полагаати сваког мјесеца уз накнаду трошкова.

2.5. Признавање испита

Испит из истог наставног предмета положен на другом Економском факултету у Републици Српској, Србији, Црној Гори и Федерацији БиХ признаје се у цјелини. Испит положен на другом факултету, осим Економског, признаје се само ако је предмет изучаван у истом обиму и са истим програмским садржајем.

Ако се ради о положеном испиту сличног обима, врши се поступак утврђивања разлика у садржају наставног предмета.

Студент је дужан пријавити овјерен наставни план и програм ако прелази са другог факултета.

Рјешење о признавању испита доноси декан Факултета. Кандидат је дужан положити диференцијалне испите утврђене у рјешењу. Ако постоји могућност, диференцијални предмети се могу полагати у току школске године и изван утврђених испитних рокова. Кандидат је дужан пријавити диференцијални испит Студентској служби.

2.6. Стимулативне и дисциплинске мјере

Студентима који постигну изванредне резултате у наставном и научноистраживачком раду додјељују се похвале и награде у виду плакета и новчаних награда.

За повреду обавеза студенти одговарају дисциплински. Одговорност и обавезе студената утврђени су Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Источном Сарајеву и Правилником о одговорности студената.

2.7. Заштита права студената

Студент може поднијети приговор:

- на оцјену добивену на испиту и
- ако стоји на становишту да испит није обављен у складу са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Источном Сарајеву.

Приговор се подноси декану у року од три дана од дана саопштавања оцјене, односно, пријема акта. Декан треба да одговори на приговор у року од 5 дана од дана пријема приговора.

Учесник конкурса може поднијети приговор на редослијед конкурената за упис у прву годину студија у року од 3 дана од дана објављивања листе на огласној табли факултета. Декан рјешава приговор у року од 3 дана на приједлог Комисије коју је именовао за ту школску годину.

2.8. Завршетак студија и завршни (дипломски) рад

Завршни рад представља самосталну стручну обраду одређеног проблема, вреднује се са (5-10) ECTS бодова на I циклусу.

Завршним радом студент доказује да је на основу знања стеченог током студија овладао заданом темом, да је тему обрадио по предвиђеној методологији, да зна да користи стручну литературу и терминологију, као и да је исправно наводи.

Тема завршног рада бира се из предмета које садржи студијски програм. Могуће теме завршних радова предлажу предметни наставници. Изузетно, студенту се може одобрити тема завршног рада коју самостално предложи, уз претходну консултацију са наставником код којег жели да уради завршни рад. Уз сваку тему завршног рада наводи се основна литература.

Завршни рад пријављује се надлежној служби факултета / академије, на прописаном обрасцу. Студент стиче право да пријави завршни рад када испуни све прописане услове из претпоследњег семестра.

Пријава завршног рада обухвата следеће податке: радни назив теме, предмет, датум пријаве и потпис ментора.

У студијској години наставник може, у својству ментора, преузети највише 15 завршних радова.

Студент може само једном промијенити тему завршног рада.

Завршни рад студент израђује самостално. Ментор је обавезан да прати рад студента, помаже му савјетима и упућивањем у литературу.

Студент формира завршни рад у концепту са свим припадајућим дијеловима.

Концепт се предаје наставнику - ментору на увид и преглед. Наставник је дужан да прегледа рад и врати га са коментаром најкасније за двије седмице од дана предаје рада. Студент је дужан поступити према упутству и примједбама наставника - ментора. У противном рад се враћа уз даљу дораду.

Након положеног посљедњег испита студент може у року од 10 дана провјерити у надлежној служби Факултета евентуалне неусклађености у личном досијеу.

Студент предаје потребан број примјерака завршног рада надлежној служби Факултета. Након предаје рада у потребном броју примјерака, на приједлог ментора декан Факултета формира комисију и заказује се одбрана. Комисију сачињавају ментор, предсједник и најмање један

члан. Подаци о одбрани објављују се на веб страници и огласној табли Факултета. Од предаје рада до његове одбране мора проћи најмање 5 дана.

Одбрана завршног рада састоји се по правилу од усменог излагања резултата рада и образложења издвојених закључака, као и одговора на питања комисије у вези резултата рада и закључака. Пред Комисијом студент усмено брани урађени завршни рад након позитивног извјештаја Комисије и одобрења/одлуке Вијећа Факултета за јавну одбрану рада.

Ако студент не задовољи на одбрани завршног рада, има право да затражи да му се одобри избор нове теме у оквиру истог или другог предмета.

Завршни рад и одбрана оцјењују се јединственом оцјеном од 5 (пет) до 10 (десет). Оцјена се доноси већином гласова чланова комисије.

3.
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

На првом циклусу студија Економског факултета постоје два Студијска програма:

1. Студијски програм Економија и
2. Студијски програм Туризам и хотелијерство.

3.1. Студијски програм Економија

Основни циљ студијског програма је да студентима Економског факултета понуди базична знања, концепције и вјештине савременог истраживања, креирања, планирања, остваривања, праћења и контроле економских и пословних феномена, активности и проблема. Овај генерални циљ и орјентација програма се постепено и хијерархијски остварују, у зависности од изборног модула. Циљеви студијског програма Економија су:

- да припреми студенте за низ занимања из области економије, а посебно из ужег усмјерења: дигитална трансформација, економска анализа и политика, рачуноводство и ревизија, економија и бизнис, финансије и банкарство,
- да омогући студентима да развију властито разумијевање економских начела и да усвоје одговарајуће квантитативне методе спровођења економских анализа,
- да оспособи студенте да критички размишљају и самостално доносе пословне одлуке,
- да оспособи студенте за креирање, планирање, остваривање, праћење и контролу економских и пословних феномена и проблема,
- да оспособи студенте за анализирање пословних проблема примјеном квантитативних метода и информационо – комуникационих технологија,
- да омогући студентима да развију способност за самостално покретање бизниса примјењујући стечена знања као и способност за рад у тиму,
- да припреми студенте за укључивање у научно-истраживачки рад на институтима и факултетима.

Nakon uspješno završenog prvog ciklusa studija studenti će steći kvalifikacije s kojima će:

- разумјети и правилно тумачити темељне појмове економије,

- разумјети и овладати основним истраживачким методама, укључујући прикупљање података, анализу података и препоруке за различите проблеме одлучивања
- разумјети дјеловање привреде на микроекономском и макроекономском нивоу,
- уочавати и препознавати узроке и факторе који одређују пословни контекст те његову релативну важност у пословном одлучивању,
- анализирати утицај кључних варијабли из окружења на пословну перспективу предузећа, али и привреду у цјелини,
- активно се служити квантитативним методама и моделима у пословном одлучивању и исправно вредновати примјењивост појединих метода и модела у датим условима (ризика и неизвјесности) у пословном окружењу
- примијенити стечена знања у рјешавању проблема пословног одлучивања и управљања привредним субјектима,
- испитати улогу економских политика у остваривању циљева привредног раста и развоја,
- разумјети и правилно тумачити специфичности економских процеса на регионалном и на глобалном нивоу,
- правилно оцијенити могућности макроекономских и микроекономских политика на основу којих могу доносити краткорочне и дугорочне одлуке,
- повезивати рачуноводствене информације у различите извјештаје и (пр)оцијенити финансијски положај и успјешност пословања привредних субјеката,
- формулисати адекватне рачуноводствене политике специфичне за пословање привредних субјеката,
- разумјети суштину и специфичности ревизије и учествовати у раду тимова ангажованих на ревизији финансијских извјештаја, интерне ревизије и ревизије у јавном сектору,
- разумјети улогу финансијског тржишта, вредновања финансијских инструмената на финансијском тржишту и могућности обезбеђивања средстава на финансијском тржишту и улагања у финансијске инструменте,

- бити у могућности да испитају структуру финансијског и пореског система, институција, тржишта, инструмената и политика
- усвојити основна знања везана за све аспекте пословања банака,
- креирати процес маркетинг истраживања, те разликовати и примијенити различите методе прикупљања и обраде података,
- идентификовати стратешки положај привредног субјекта примјеном менаџерских техника и метода,
- идентификовати и анализирати кључне факторе окружења и понашања различитих група потрошача и њихов утицај на маркетиншке активности привредног субјекта,
- разумјети мјесто и улогу дигиталне економије у контексту организације пословних процеса и јавног сектора,
- овладати знањем и техникама примјене рачунара у пословању коришћењем изабраних софтверских и методолошких алата као што су: програмски језици, управљачки системи база података, модели електронског пословања, оперативни системи и интернет технологије.

Студијски програм Економија садржи сљедеће смјерове:

1. Дигитална трансформација (од 3. године)
2. Економска анализа и политика (од 4. године)
3. Рачуноводство и ревизија (од 4. године)
4. Економија и бизнис (од 4. године)
5. Финансије и банкарство (од 4. године)

Након завршетка првог циклуса студија кандидат стиче звање:

- ДИПЛОМИРАНИ ЕКОНОМИСТА (240 ЕЦТС)

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ

ПРВА ГОДИНА

рб	Шифра	Предмет	П	В	Коеф	П	В	Семестар	ЕСПБ	
1.	ЕК-1-01-001	Основе економије	60	45	1,4	84	63	I	8	
2.	ЕК-1-01-002	Математика за економисте	45	60	1,4	63	84	I	8	
3.	ЕК-1-01-003	Социологија за економисте	30	30	1,4	42	42	I	6	
4.	ЕК-1-01-004	Статистика	45	60	1,4	63	84	I	8	
Укупно			180	195		252	273	-	30	
			375		525					
Укупно			900							
1.	ЕК-1-01-005	Микроекономија	60	45	1,4	84	63	II	8	
2.	ЕК-1-01-006	Основе информacionих технологија	45	30	1,4	63	42	II	7	
3.	ЕК-1-01-007	Рачуноводство	60	45	1,4	84	63	II	8	
4.	ЕК-1-01-008	Менаџмент	45	45	1,4	63	63	II	7	
Укупно			210	165		294	231	-	30	
			375		525					
Укупно			900							60

ДРУГА ГОДИНА

рб	Шифра	Предмет	П	В	Коеф	П	В	Семестар	ЕСПБ	
1.	ЕК-1-01-009	Макроекономија	60	45	1,4	84	63	III	8	
2.	ЕК-1-01-010	Међународна економија	60	30	1,4	84	42	III	7	
3.	ЕК-1-01-011	Маркетинг	60	45	1,4	84	63	III	8	
4.	ЕК-1-01-012	Европске економске интеграције	45	30	1,4	63	42	III	7	
Укупно			225	150		315	210	-	30	
			375		525					
Укупно			900							
1.	ЕК-1-01-013	Јавне финансије	60	45	1,4	84	63	IV	8	
2.	ЕК-1-01-014	Монетарна економија	60	45	1,4	84	63	IV	8	
3.	ЕК-1-01-015	Привредно право	60	30	1,4	84	42	IV	7	
4.	ЕК-1-01-016	Предузетничка економија	45	30	1,4	63	42	IV	7	
Укупно			195	180		315	210	-	30	
			375		525					
Укупно			900							60

ТРЕЋА ГОДИНА ЗА СМЕЈРОВЕ: Економска анализа и политика, Рачуноводство и ревизија, Економија и бизнис, Финансије и банкарство

рб	Шифра	Предмет	П	В	Кое Ф	П	В	Семестар	ЕСПБ	
1.	ЕК-1-01-017	Квантитативни економски модели и методи	60	45	1,4	84	63	V	8	
2.	ЕК-1-01-018	Пословни информациони системи	45	30	1,4	63	42	V	7	
3.	ЕК-1-01-019	Привредна и финансијска математика	60	45	1,4	84	63	V	8	
	ЕК-1-01-020	Теорија привредног развоја	60	30	1,4	84	42	V	7	
Укупно			225	150	-	315	210	-	30	
			375		525					
			900							
1.	ЕК-1-01-021	Анализа пословања	60	45	1,4	84	63	VI	8	
2.	ЕК-1-01-022	Финансијска тржишта, институције и инструменти	45	45	1,4	63	63	VI	7	
3.	ЕК-1-01-023	Пословне финансије	60	45	1,4	84	63	VI	8	
4.	ЕК-1-01-024	Међународни маркетинг	45	30	1,4	63	42	VI	7	
Укупно			210	165	-	294	231	-	30	
			375		525					
			900							
										60

ТРЕЋА ГОДИНА ЗА СМЕЈР: Дигитална трансформација

рб	Шифра	Предмет	П	В	Коеф	П	В	Семестар	ЕСПБ
1.	ЕК-1-01-025	Основе дигиталне трансформације	45	45	1,4	63	63	V	7
2.	ЕК-1-01-026	Увод у програмирање	60	45	1,4	84	63	V	8
3.	ЕК-1-01-027	Финансијске технологије и алтернативне финансије	45	30	1,4	63	42	V	7
4.	ЕК-1-01-028	Веб дизајн	60	45	1,4	84	63	V	8
Укупно			210	165	-	294	231	-	30
			375		525				
			900						
5.	ЕК-1-01-029	Основе објектно оријентисаног програмирања	60	45	1,4	84	63	VI	8
6.	ЕК-1-01-030	Анализа и моделовање пословних процеса	60	45	1,4	84	63	VI	8
7.	ЕК-1-01-031	Квантитативни модели и методи у пословном одлучивању	45	45	1,4	63	63	VI	7
8.	ЕК-1-01-032	Базе података	45	30	1,4	63	42	VI	7
Укупно			210	165	-	294	231	-	30
			375		525				
			900						
									60

ЧЕТВРТА ГОДИНА ЗА СМЕЈР: Дигитална трансформација

рб	Шифра	Предмет	П	В	Коеф	П	В	Семестар	ЕСПБ
1.	ЕК-1-01-033	Нова економија	30	15	1,4	42	21	VII	4
2.	ЕК-1-01-034	Управљање пројектима развоја информационих система	45	45	1,4	63	63	VII	7
3.	ЕК-1-01-035	Интернет технологије	45	45	1,4	63	63	VII	7
4.	ЕК-1-01-036	Основе софтверског инжињерства	45	45	1,4	63	63	VII	7
5.	ЕК-1-01-037	Енглески језик	45	15	1,4	63	21	VII	5
Укупно			210	165	-	294	231	-	30
			375		525				
			900						
6.	ЕК-1-01-038	Пословна аналитика	30	15	1,4	42	21	VIII	4
7.	ЕК-1-01-039	ЕРП софтвер	30	15	1,4	42	21	VIII	4
8.	ЕК-1-01-040	Пословна интелигенција	30	15	1,4	42	21	VIII	3
9.	ЕК-1-01-041	Пројектовање пословних информационих система	45	30	1,4	63	42	VIII	6
10.	ЕК-1-01-042	Енглески пословни језик	45	15	1,4	63	21	VIII	5
11.	ЕК-1-01-095	Пракса		30	1,4		42	VIII	2
12.	ЕК-1-01-096	Завршни рад		75	1,4		105	VIII	6
Укупно			180	195	-	252	273	-	30
			375		525				
			900						
									60

ЧЕТВРТА ГОДИНА ЗА СМЈЕР: Економска анализа и политика

	Шифра	Предмет	П	В	Коэф	П	В	Семе-стар	ЕСПБ
1.	ЕК-1-01-043	Национална економија	60	30	1,4	84	42	VII	7
2.	ЕК-1-01-044	Економија јавног сектора	45	30	1,4	63	42	VII	6
3.	ЕК-1-01-045	Економика индустрије	45	30	1,4	63	42	VII	6
4.	ЕК-1-01-046	Регионални и локални развој	45	30	1,4	63	42	VII	6
5.	ЕК-1-01-037	Енглески језик	45	15	1,4	63	21	VII	5
Укупно			240	135	-	336	189	-	30
			375		525				
			900						
6.	Изборна група 1 (бира се 1 предмет)								
	ЕК-2-01-047	Економетрија	30	30	1,4	42	42	VIII	5
	ЕК-2-01-048	Економска статистика	30	30	1,4	42	42	VIII	5
7.	Изборна група 2 (бира се 1 предмет)								
	ЕК-2-01-049	Макроекономска анализа	30	15	1,4	42	21	VIII	4
	ЕК-2-01-050	Микроекономска анализа	30	15	1,4	42	21	VIII	4
8.	Изборна група 3 (бира се 1 предмет)								
	ЕК-2-01-051	Теорија и анализа економске политике	30	15	1,4	42	21	VIII	3
	ЕК-2-01-052	Историја економије	30	15	1,4	42	21	VIII	3
9.	Изборна група 4 (бира се 1 предмет)								
	ЕК-2-01-053	Економика транзиције	30	15	1,4	42	21	VIII	3
	ЕК-2-01-054	Економика рада	30	15	1,4	42	21	VIII	3
	ЕК-2-01-055	Економика аграра	30	15	1,4	42	21	VIII	3
	ЕК-2-01-056	Технолошки развој и политика	30	15	1,4	42	21	VIII	3
10.	ЕК-1-01-042	Енглески пословни језик	45	15	1,4	63	21	VIII	5
11.	ЕК-1-01-095	Пракса		30	1,4		42	VIII	2
12.	ЕК-1-01-097	Завршни рад		90	1,4		126	VIII	8
Укупно			165	210	-	231	294	-	30
			375		525				
			900						
									60

ЧЕТВРТА ГОДИНА ЗА СМЈЕР СМЈЕР: Рачуноводство и ревизија

	Шифра	Предмет	П	В	Коеф	П	В	Семе-стар	ЕСПБ
1.	EK-1-01-057	Финансијско извјештавање	45	30	1,4	63	42	VII	6
2.	EK-1-01-058	Основе управљачког рачуноводства	45	60	1,4	63	84	VII	8
3.	EK-1-01-059	Специфични проблеми корпоративних финансија	45	30	1,4	63	42	VII	6
4.	Изборна група 1 (бира се 1 предмет)								
	EK-2-01-060	Консолидовани финансијски извјештаји	30	30	1,4	42	42	VII	5
	EK-2-01-061	Специјални биланси	30	30	1,4	42	42	VII	5
5.	EK-1-01-037	Енглески језик	45	15	1,4	63	21	VII	5
			210	165		294	231		
			375			525			
		Укупно				900			30
6.	EK-1-01-062	Ревизија	45	15	1,4	63	21	VIII	5
7.	Изборна група 2 (бира се 1 предмет)								
	EK-2-01-063	Државна ревизија	30	15	1,4	42	21	VIII	3
	EK-2-01-064	Интерна ревизија	30	15	1,4	42	21	VIII	3
8.	Изборна група 3 (бира се 1 предмет)								
	EK-2-01-065	Финансијско извјештавање у финансијском сектору	30	15	1,4	42	21	VIII	3
	EK-2-01-066	Финансијско извјештавање у јавном сектору	30	15	1,4	42	21	VIII	3
9.	Изборна група 4 (бира се 1 предмет)								
	EK-2-01-067	Финансијско реструктурирање предузећа	30	30	1,4	42	42	VIII	4
	EK-2-01-068	Рачуноводство трошкова	30	30	1,4	42	42	VIII	4
	EK-2-01-069	Процена вриједности капитала	30	30	1,4	42	42	VIII	4
10.	EK-1-01-042	Енглески пословни језик	45	15	1,4	63	21	VIII	5
11.	EK-1-01-095	Пракса		30	1,4		42	VIII	2
12.	EK-1-01-097	Завршни рад		90	1,4		126	VIII	8
			180	195		252	273		
			375			525			
		Укупно				900			60

ЧЕТВРТА ГОДИНА ЗА СМЈЕР: Економија и бизнис

ЧЕТВРТА ГОДИНА – ЕКОНОМИЈА И БИЗНИС									
	Шифра	Предмет	П	В	Коеф	П	В	Семе-стар	ЕСПБ
1.	ЕК-1-01-070	Истраживање тржишта	45	45	1,4	63	63	VII	7
2.	ЕК-1-01-071	Управљање маркетингом	45	30	1,4	63	42	VII	6
3.	ЕК-1-01-072	Стратегијски менаџмент	45	30	1,4	63	42	VII	6
4.	ЕК-1-01-073	Предузетништво и управљање малим бизнисом	45	30	1,4	63	42	VII	6
5.	ЕК-1-01-037	Енглески језик	45	15	1,4	63	21	VII	5
			225	150	-	315	210	-	30
			375			525			
			900						
6.	Изборна група 1 (бира се 1 предмет)								
	ЕК-2-01-074	Организација предузећа	30	30	1,4	42	42	VIII	4
	ЕК-2-01-075	Менаџмент људских ресурса	30	30	1,4	42	42	VIII	4
7.	Изборна група 2 (бира се 1 предмет)								
	ЕК-2-01-076	Услуге и услужни бизнис	30	15	1,4	42	21	VIII	4
	ЕК-2-01-077	Тржишно комуницирање	30	15	1,4	42	21	VIII	4
8.	Изборна група 3 (бира се 1 предмет)								
	ЕК-2-01-078	Електронски бизнис	30	15	1,4	42	21	VIII	3
	ЕК-2-01-079	Дигитална економија	30	15	1,4	42	21	VIII	3
9.	Изборна група 4 (бира се 1 предмет)								
	ЕК-2-01-080	Лидерство	30	15	1,4	42	21	VIII	4
	ЕК-2-01-081	Управљање квалитетом	30	15	1,4	42	21	VIII	4
10.	ЕК-1-01-042	Енглески пословни језик	45	15	1,4	63	21	VIII	5
11.	ЕК-1-01-095	Пракса		30	1,4		42	VIII	2
12.	ЕК-1-01-097	Завршни рад		90	1,4		126	VIII	8
			165	210	-	231	294	-	30
			375			525			
			900						
									60

ЧЕТВРТА ГОДИНА ЗА СМЈЕР: Финансије и банкарство

ЧЕТВРТА ГОДИНА – ФИНАНСИЈЕ И БАНКАРСТВО										
	Шифра	Предмет	П	В	Коеф	П	В	Семе-стар	ЕСПБ	
1.	ЕК-1-01-082	Банкарски менаџмент	45	45	1,4	63	63	VII	7	
2.	ЕК-1-01-083	Управљање ризиком у финансијским институцијама	45	30	1,4	63	42	VII	6	
3.	ЕК-1-01-084	Порези и пореска политика	45	30	1,4	63	42	VII	6	
4.	Изборна група 1 (бира се 1 предмет)		45	30	1,4	63	42	VII	6	
	ЕК-2-01-085	Анализа ризика и структуре портфолиа	45	30	1,4	63	42	VII	6	
	ЕК-2-01-086	Квантитативни модели осигурања	45	30	1,4	63	42	VII	6	
5.	ЕК-1-01-037	Енглески језик	45	15	1,4	63	21	VII	5	
			225	150	-	315	210	-	30	
			375			525				
			900							
6.	ЕК-1-01-087	Међународно пословно финансирање	45	15	1,4	63	21	VIII	5	
7.	Изборна група 2 (бира се 1 предмет)									
	ЕК-2-01-065	Финансијско извјештавање у финансијском сектору	30	15	1,4	42	21	VIII	3	
	ЕК-2-01-088	Информациони системи у банкарству	30	15	1,4	42	21	VIII	3	
8.	Изборна група 3 (бира се 1 предмет)									
	ЕК-2-01-089	Основе берзанског пословања	30	15	1,4	42	21	VIII	4	
	ЕК-2-01-090	Међународно банкарство	30	15	1,4	42	21	VIII	4	
	ЕК-2-01-091	Системи контроле у банкама	30	15	1,4	42	21	VIII	4	
9.	Изборна група 4 (бира се 1 предмет)									
	ЕК-2-01-092	Буџет и буџетирање	30	15	1,4	42	21	VIII	3	
	ЕК-2-01-093	Финансирање социјалне сигурности	30	15	1,4	42	21	VIII	3	
	ЕК-2-01-094	Банкарско пословање и платни промет	30	15	1,4	42	21	VIII	3	
10.	ЕК-1-01-042	Енглески пословни језик	45	15	1,4	63	21	VIII	5	
11.	ЕК-1-01-095	Пракса		30	1,4		42	VIII	2	
12.	ЕК-1-01-097	Завршни рад		90	1,4		126	VIII	8	
			180	195	-	252	273	-	30	
			375			525				
			900							60

3.2. Студијски програм Туризам и хотелијерство

Студијски програм Туризам и хотелијерство на Економском факултету Универзитета у Источном Сарајеву је први овакав одсјек на јавним универзитетима у Републици Српској и БиХ.

Област туризма ће у будућем периоду представљати једну од најважнијих стратешких области привредног развоја земље. Као што се зна, Влада Републике Српске, Вијеће министара БиХ и готово све локалне самоуправе су недавно усвојиле стратегије развоје туризма на свом подручју, којом би требало да се представи као нова туристичка дестинација у Европи. Да би се дати циљеви реализовали у пракси биће потребно пуно знања и вјештине како би се атракције и потенцијални туристички производи искористили у највећој могућој мјери. У том смислу, како је у Стратегији наведено, ријеч је о развоју хардваре-а и софтвере-а БиХ туризма, чији ће значајни ресурс представљати и школовање стручњака за дату област. Студијски програм ТУРИЗАМ И ХОТЕЛИЈЕРСТВО треба да допринесе стварању интернационално конкурентске туристичке индустрије и њен дугорочни одрживи развој. Развој овог студијског програма урађен је у складу са европским процесима у образовању и то на начин да се студентима пруже знања и вјештине и развију компетенције за обављање руководећих послова у приватном и јавном сектору у туризму, хотелијерству као и у комплементарним дјелатностима.

Након завршетка првог циклуса студијског програма Туризам и хотелијерство, студенти ће стећи следећа знања и вјештине (исходи процеса учења):

- критичко и самокритичко промишљање и приступ како теорији, тако и пракси;
- примјену методологије у истраживачком раду,
- развој комуникационих способности и поштовања пословне етике;
- примјену знања у туристичкој и хотелијерској пракси.

По завршетку студент ће бити у могућности да:

- упозна карактеристике туристичке дјелатности и специфичности туристичке тражње и туристичке понуде које су важне за управљање туристичким предузећима
- разумије начин пословања хотела, туристичких агенција, туроператора, конференцијских центара

- управља хотелима различите организационе форме и пословним активностима и операцијама у различитим организационим дијеловима пословног система туристичког предузећа
- научи о карактеристикама туристичке тражње за различитим производима, преференцијама различитих сегмената туриста и основним елементима различитих туристичких производа (одмори, индивидуална путовања, пословна путовања, кружне туре, наутика, догађаји итд.)
- упозна са перспективама развоја туризма, квантитативним променама туристичке тражње, квалитативним карактеристикама туристичке тражње и актуелним трендовима у управљању различитим туристичким предузећима и дестинацијама
- организује промоционе активности у различитим каналима привлачења туриста у туристичким предузећима, као и да користи различите алате важне за промоцију и позиционирање туристичких предузећа и дестинација
- учествује у управљању одрживим развојем туристичке дестинације, различитих туристичких производа, развојем атракција на начин да допринесу развоју туризма, различитим догађајима у дестинацијама
- примјени стручне принципе базиране на знању и етичким вриједностима у пословном управљању.

Студијски програм Туризам и хотелијерство садржи сљедеће смјерове:

1. Менаџмент у туризму (од 4. године)
2. Менаџмент у хотелијерству (од 4. године)

Након завршетка првог циклуса студија кандидат стиче звање:

- ДИПЛОМИРАНИ ЕКОНОМИСТА ЗА ТУРИЗАМ И ХОТЕЛИЈЕРСТВО (240 ЕЦТС)

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ

ПРВА ГОДИНА									
	Предмет и шифра		Наставно		Студентско		Семе стар	ЕСПБ	
			П	В	П	В			
5.	Основе економије	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-001-1-8,0-4-2-0 1-03-001	60	30	1,73	103,80	51,90	I	8
6.	Основе математике за економисте	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-002-1-8,0-4-2-0 1-03-002	60	30	1,73	103,80	51,90	I	8
7.	Социологија у туризму	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-003-1-7,0-3-2-0 1-03-003	45	30	1,73	77,85	51,90	I	7
8.	Енглески језик 1	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-004-1-7,0-5-0-0 1-03-004	75	0	1,73	129,75	0	I	7
			240	90	-	414,30	155,70	-	30
			330		570				
			900 = 30 ЕСПБ x 30 часова						
5.	Економика туризма	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-005-2-9,0-4-3-0 1-03-005	60	45	1,73	103,80	77,85	II	9
6.	Туристичка географија	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-006-2-7,0-3-2-0 1-03-006	45	30	1,73	77,85	51,90	II	7
7.	Основе статистике и демографија	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-007-2-7,0-3-2-0 1-03-007	45	30	1,73	77,85	51,90	II	7
8.	Енглески језик 2	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-008-2-7,0-5-0-0 1-03-008	75	0	1,73	129,75	0	II	7
Укупно			225	105	-	388,35	181,65	-	30
			330		570				
			900 = 30 ЕСПБ x 30 часова						

ДРУГА ГОДИНА									
	Предмет и шифра		Наставно		Коеф	Студентско		Семе стар	ЕСПБ
			П	В		П	В		
5.	Управљање туристичким дестинацијама	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-009-3-8,0-4-2-0 1-03-009	60	30	1,73	103,80	51,90	III	8
6.	Рачуноводство са финансијским анализом	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-010-3-8,0-4-2-0 1-03-010	60	30	1,73	103,80	51,90	III	8
7.	Право у туризму	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-011-3-7,0-3-2-0 1-03-011	45	30	1,73	77,85	51,90	III	7
8.	Енглески језик 3	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-012-3-7,0-5-0-0 1-03-012	75	0	1,73	129,75	0	III	7
			210	120	-	414,30	155,70	-	30
			330		570				
			900 = 30 ЕСПБ x 30 часова						
5.	Предузетништво у туризму	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-013-4-8,0-4-2-0 1-03-013	60	30	1,73	103,80	51,90	IV	8
6.	Туристичка политика и економски развој	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-014-4-8,0-4-2-0 1-03-014	60	30	1,73	103,80	51,90	IV	8
7.	Маркетинг у туризму	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-015-4-7,0-3-2-0 1-03-015	45	30	1,73	77,85	51,90	IV	7
8.	Енглески језик 4	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-016-4-7,0-5-0-0 1-03-016	75	0	1,73	129,75	0	IV	7
Укупно			210	120	-	414,30	155,70	414,30	155,70
			330		570				
			900 = 30 ЕСПБ x 30 часова						

ТРЕЋА ГОДИНА										
	Предмет и шифра		Наставно			Студентско		Семе стар	ЕСПБ	
			П	В	Коеф	П	В			
4.	Финансијско пословање	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-017-5-8,0-4-2-0 1-03-017	60	30	1,73	103,80	51,90	V	8	
5.	Међународни туризам	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-018-5-8,0-4-2-0 1-03-018	60	30	1,73	103,80	51,90	V	8	
6.	Менаџмент манифестација	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-019-5-7,0-3-2-0 1-03-019	45	30	1,73	77,85	51,90	V	7	
7.	Њемачки језик 1	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-020-5-7,0-5-0-0 1-03-020	75	0	1,73	129,75	0	V	7	
			210	120		414,30	155,70			
			330			570		-	30	
900 = 30 ЕСПБ x 30 часова										
5.	Електронски туризам	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-021-6-8,0-4-2-0 1-03-021	60	30	1,73	103,80	51,90	VI	8	
6.	Туризам и локални економски развој	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-022-6-8,0-4-2-0 1-03-022	60	30	1,73	103,80	51,90	VI	8	
7.	Гастрономија	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-023-6-7,0-3-2-0 1-03-023	45	30	1,73	77,85	51,90	VI	7	
8.	Њемачки језик 2	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-024-6-7,0-5-0-0 1-03-024	75	0	1,73	129,75	0	VI	7	
Укупно			210	120		414,30	155,70			
			330			570		-	30	
900 = 30 ЕСПБ x 30 часова										

ЧЕТВРТА ГОДИНА - МЕНАЏМЕНТ У ТУРИЗМУ									
	Предмет	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-025-7-5,0-2-2-0 1-03-025	Наставно		Кое Ф	Студентско		Семе стар	ЕСПБ
			П	В		П	В		
1.	Истраживање туристичког тржишта	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-025-7-5,0-2-2-0 1-03-025	30	30	1,5	75	75	VII	5
2.	Менаџмент квалитета у туризму и хотелијерству	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-026-7-5,0-2-2-0 1-03-026	30	30	1,5	75	75	VII	5
3.	Њемачки језик 3	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-027-7-5,0-2-2-0 1-03-027	30	30	1,5	75	75	VII	5
4	Економија културе	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-028-7-5,0-2-2-0 1-03-028	30	30	1,5	75	75	VIII	5
5	Менаџмент туристичких агенција и организатора путовања	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-029-7-5,0-2-2-0 1-03-029	30	30	1,5	75	75	VII	5
6	Специфични облици туризма	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-030-7-5,0-2-2-0 1-03-030	30	30	1,5	75	75	VII	5
			180	180	-	270	270	-	30
			360			540			
			900 = 30 ЕСПБ x 30 часова						
Изборни предмети А (бирају се 2 предмета)									
1.	Њемачки језик 4	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-031-8-5,0-2-2-0 2-03-031	30	30	1,5	75	75	VII	5
2.	Француски пословни језик	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-032-8-5,0-2-2-0 2-03-032	30	30	1,5	75	75	VIII	5
3.	Економика саобраћаја	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-033-8-5,0-2-2-0 2-03-033	30	30	1,5	75	75	VIII	5
4.	Економија спорта и разоноде	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-034-8-5,0-2-2-0 2-03-034	30	30	1,5	75	75	VIII	5
5.	Пословање хотелских предузећа	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-035-8-5,0-2-2-0 2-03-035	30	30	1,5	75	75	VIII	5
Изборни предмети Б (бирају се 2 предмета)									
1.	Руски пословни језик	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-036-8-5,0-2-2-0 2-03-036	30	30	1,5	75	75	VIII	5
2.	Понашање и заштита потрошача у туризму	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-037-8-5,0-2-2-0 2-03-037	30	30	1,5	75	75	VIII	5
3.	Пословање трговинских предузећа	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-038-8-5,0-2-2-0 2-03-038	30	30	1,5	75	75	VIII	5
4.	Планирање у туризму	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-039-8-5,0-2-2-0 2-03-039	30	30	1,5	75	75	VIII	5
5.	Туризам и глобализација	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-040-8-5,0-2-2-0 2-03-040	30	30	1,5	75	75	VIII	5
Стручна пракса и завршни рад									
1.	Стручна пракса	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-099-8-2,0-0-2-0 1-03-099	0	30	1,5	0	75	VIII	2
2.	Завршни (дипломски) рад	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-100-8-8,0-0-6-0 1-03-100	0	90	1,5	0	225	VIII	8
			120	240	-	180	360	-	30
			360			540			
			900 = 30 ЕСПБ x 30 часова						

Студент уписује и полаже 30 обавезних предмета (210 ЕСПБ), 2 изборна предмета из групе А (10 ЕСПБ) и 2 изборна предмета из групе Б (10 ЕСПБ). Након што упише 230 ЕСПБ кроз полагање испита и 2 ЕСПБ за обављање стручне праксе студент приступа писању завршног (дипломског) рада који се вреднује са 8 ЕСПБ што представља укупно 240 ЕСПБ.

ЧЕТВРТА ГОДИНА - МЕНАџМЕНТ У ХОТЕЛИЈЕРСТВУ									
	Предмет и шифра		Наставно			Студентско		Семес тар	ЕСПБ
			П	В	Коеф	П	В		
1.	Истраживање туристичког тржишта	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-025-7-5,0-2-2-0 1-03-025	30	30	1,5	75	75	VII	5
2.	Менаџмент квалитета у туризму и хотелијерству	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-026-7-5,0-2-2-0 1-03-026	30	30	1,5	75	75	VII	5
3.	Њемачки језик 3	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-027-7-5,0-2-2-0 1-03-027	30	30	1,5	75	75	VII	5
4.	Хотелска продаја и рецепционо пословање	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-041-7-5,0-2-2-0 1-03-041	30	30	1,5	75	75	VIII	5
5.	Пословање хотелских предузећа	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-042-7-5,0-2-2-0 1-03-042	30	30	1,5	75	75	VII	5
6.	Односи с јавношћу	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-043-7-5,0-2-2-0 1-03-043	30	30	1,5	75	75	VII	5
			180	180	-	270	270		
			360			540			30
900 = 30 ЕСПБ x 30 часова									
Изборни предмети А (бирају се 2 предмета)									
1.	Њемачки језик 4	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-031-8-5,0-2-2-0 2-03-031	30	30	1,5	75	75	VII	5
2.	Француски пословни језик	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-032-8-5,0-2-2-0 2-03-032	30	30	1,5	75	75	VIII	5
3.	Специфични облици туризма	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-044-8-5,0-2-2-0 2-03-044	30	30	1,5	75	75	VIII	5
4.	Хотелски инжењеринг	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-045-8-5,0-2-2-0 2-03-045	30	30	1,5	75	75	VIII	5
5.	Менаџмент туристичких агенција и организатора путовања	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-046-8-5,0-2-2-0 2-03-046	30	30	1,5	75	75	VIII	5
Изборни предмети Б (бирају се 2 предмета)									
1.	Руски пословни језик	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-036-8-5,0-2-2-0 2-03-036	30	30	1,5	75	75	VIII	5
2.	Понашање и заштита потрошача у туризму	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-037-8-5,0-2-2-0 2-03-037	30	30	1,5	75	75	VIII	5
3.	Хотелске корпорације	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-047-8-5,0-2-2-0 2-03-047	30	30	1,5	75	75	VIII	5
4.	Дигитални маркетинг хотела	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-048-8-5,0-2-2-0 2-03-048	30	30	1,5	75	75	VIII	5
5.	Пословна кореспонденција	ЕФП-1-1-ТХ-03-2-049-8-5,0-2-2-0 2-03-049	30	30	1,5	75	75	VIII	5
Стручна пракса и завршни рад									
1.	Стручна пракса	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-099-8-2,0-0-2-0 1-03-099	0	30	1,5	0	75	VIII	2
2.	Завршни (дипломски) рад	ЕФП-1-1-ТХ-03-1-100-8-8,0-0-6-0 1-03-100	0	90	1,5	0	225	VIII	8
Укупно			120	240	-	180	360	-	30
			360			540			
900 = 30 ЕСПБ x 30 часова									

Студент уписује и полаже 30 обавезних предмета (210 ЕСПБ), 2 изборна предмета из групе А (10 ЕСПБ) и 2 изборна предмета из групе Б (10 ЕСПБ). Након што упише 230 ЕСПБ кроз полагање испита и 2 ЕСПБ за обављање стручне праксе студент приступа писању завршног (дипломског) рада који се вреднује са 8 ЕСПБ што представља укупно 240 ЕСПБ.

4.

ПРОФЕСОРСКИ КОЛЕГИЈУМ

У сталном радном односу:

проф. др Бранислав Машић

проф. др Радомир Божић

проф. др Александар Стојановић

проф. др Љубиша Владушић

проф. др Тихомир Спремо

проф. др Никола Глуховић

проф. др Младен Ребић

проф. др Марко Ђого

проф. др Драган Војиновић

проф. др Зорица Голић

доц. др Весна Лешевић

доц. др Борка Поповић

доц. др Предраг Млинаревић

доц. др Дамјан Даниловић

доц. др Горан Балотић

доц. др Немања Шаренац

Ања Ђурановић, мр

Милица Лопатић, проф.

мр Слађана Пауновић

Дајана Ковачевић, мр

Арсен Хршум, мр

Јелена Марјановић, ма

Милица Бојат, ма

Невена Капор, ма

Наташа Лиздек

Наставници и сарадници ангажовани са других факултета УИС-а и Универзитета у БИХ и регији:

проф. др Емина Ресић
проф. др Жељко Шаин
проф. др Станко Станић
проф. др Саво Ступар
проф. др Горан Јовић
проф. др Лазар Радовановић
проф. др Невен Шерић
проф. др Бобан Меловић
проф. др Бојана Калењук
проф. др Светлана Вукосав
проф. др Драган Кулина
проф. др Милка Грмуша
доц. др Момир Лазаревић
доц. др Милан Радовић
доц. др Бошко Мекињић
доц. др Бојан Ђорлука
доц. др Валетина Тимотић
доц. др Вук Вучетић
доц. др Маријана Лукић Тановић
доц. др Зоран Боровић
мр Марко Ћитић
Маја Куљић, ма
Милица Шиљак, ма

5.
АКАДЕМСКИ И СТУДЕНТСКИ ЖИВОТ

5.1 Студентска организација

На Економском факултету Универзитета у Источном Сарајеву у складу са Законом о омладинском организовању и Законом о удружењима и фондацијама и Статуту факултета активно дјелује и СОЕФ. Савез студената Економског факултета Универзитета у Источном Сарајеву (СОЕФ) основан је 27.11.1995. године, на оснивачкој Скупштини којој је присуствовало 176 студената. СОЕФ функционише и своје задатке обавља у складу са својим Статутом. СОЕФ је ванстраначка организација.

Основни програмски циљеви и задаци Савеза студената су:

- Побољшање студентског стандарда;
- Заступање интереса и права чланова Савеза;
- Сваки други облик помоћи члановима Савеза;
- Унапређење факултетске и међуфакултетске сарадње, као и омладинске сарадње у земљи и иностранству;
- Стручни рад и усавршавање чланова Савеза;
- Организовање омладинских манифестација, разних активности научног, културног, спортског и јавног карактера, хуманитарних манифестација, студентских екскурзија и сличних семинара;
- Отварање омладинских објеката за обављање омладинских дјелатности, активности и реализација разних омладинских програма (кафе клуб, скриптарница, студентски сервис, књижара и сл.);
- Издавање јавног студентског гласила за развој омладинске и студентске мисли;
- Допринос друштвеном и културном развоју Републике Српске и Херцеговине.

СОЕФ је један од иницијатора и оснивача, а данас и пуноправан члан Савеза студената Универзитета у Источном Сарајеву (ССУИС-а) и Студентске уније Републике Српске (СУРС-а).

СОЕФ је члан и Југословенске асоцијације студената Економског Факултета (ЈАСЕФ) као крунске организације студената економије са простора Србије, Црне Горе, Македоније и Републике Српске која броји преко 50.000 чланова. Чланство смо започели 1997. године као придружени члан, а 10.03.2000. године добили смо статус пуноправног члана.

СОЕФ је учесник бројних Економијада: Улцињ 1997, Копаоник 1998, Сокобања 2000, Аранђеловац 2001, Будва 2002, Теслић 2003. (гдје је ССЕФ-ИС био један од организатора), Бечићи 2004, Јахорина 2005, Охрид 2006, Тиват 2007, Чањ 2008, Јахорина 2010, Бугарска 2011, Копаоник 2012, Улцињ 2013, Будва 2014, Халкидики 2015, Бугарска 2016...

Највиши орган преко којег студентни остварују своја права је Студентски парламент.

5.2 Смјештај у студентским домовима

Студенти током студирања могу да бораве у Студентском центру Пале који је удаљен 300 метара од факултета. Јавна установа „Студентски центар Пале“ (<http://scpale.com>) основан је 23.8.1995. године, а своју дјелатност обавља у два студентска дома:

1. Студентски дом 1 улица Карађорђева 54 А
2. Студентски дом 2, ул. Карађорђева 54 Б, гдје је и сједиште Центра

Студентски домови 1 и 2 су капацитета 590 кревета. Капацитет домована је довољан да се могу смјестити сви студенти који изразе ту жељу. Прошлогодишњи конкурс за пријем студената можете погледати на сљедећем линку <http://scpale.com/site/post/99>.

Мјесечна цијена смјештаја у дому за редовне студенте је 55 КМ, а цијена хране 75 КМ. Студенти који обнављају годину смјештај плаћају 80 КМ у шта је урачунато прање веша два пута мјесечно. Студентски центар Пале нуди и јединичне цијене obroка у складу са потребама студената, те цијена доручка износи 0,80 КМ, ручка 1,20 КМ и вечере 0,50 КМ.

У току је изградња трећег објекта који заокружује све садржаје који тренутно недостају (читаоница, сала за састанке, магацински простор, просторије за културна дешавања). Њиховом изградњом добија се модеран центар у којем би био употпуњен комплетан садржај домована.

5.3. Студентске награде и фондови за студентске стипендије

У току студија студенти се за успјех награђују факултетским наградама, а у току студија могу остварити један и од сљедећих видова помоћи:

- Стипендију Министарства просвјете и културе Републике Српске,
- Стипендије најталентованијим студентима које додјељује Фонд др Милан Јелић,

- Стипендије и кредите општина.

Конкурси за стипендије Министарства се објављују на огласној плочи Факултета као и на интернет страници.

5.4. Међународна размјена студената

Економски факултет брине о својим студентима тако што их обавјештава о могућностима стипендирања и размјене са Универзитетима из иностранства.

Посебну пажњу треба обратити на Erasmus Mundus програм мобилности који промовише јединствени европски образовни простор у коме се може стећи изузетно високо образовање. Захваљујући овим програмима студенти добијају прилику да заврше мастер студије у земљама Европске уније, односно да дио својих студија, без обзира на годину на коју су уписани, проведу на једном од Универзитета ЕУ.

5.5- Студентске конференције и посјете

Факултет за своје студенте организује посјете реномираним компанијама и институцијама чиме студенти могу на лицу мјеста сазнати како функционише пословно окружење. Економски факултет организује научно - стручну конференцију "Јахорински пословни дани" за којој су предавачи поред професора и представници угледних компанија. У оквиру конференције активна је и студентска секција гдје студенти могу представити своје радове.

6.
БИБЛИОТЕКА

Библиотека Економског факултета Пале обавља послове библиотечног и научно-истраживачког рада. Као и у свим високошколским установама, ријеч је о специјализованој библиотеци затвореног типа, која се већ више од двије деценије константно развија, из године у годину повећавајући број библиотечких јединица, у складу са потребама својих корисника.

Стално повећање фонда домаће и стране научне литературе, набавка најновијих и најквалитетнијих публикација из области друштвено-економских наука иде у корак са достигнућима из научних дисциплина, које факултет његује. Литература којом библиотека располаже, у складу је са савременим економским кретањима у свијету, а њеном расту допринијеле су, у значајној мјери, и бројне донације међународних организација, као што су: ЈУЕСЕИД (УСАИД), Британски савјет, Европски центар за мир и развој, Свјетска банка, Амбасада Велике Британије, Гетеов институт БиХ, Агенција за јавне набавке, Центар за безбједоносне студије БиХ, ЕУ инфо центар и други.

Библиотека има добру сарадњу са Народном и универзитетском библиотеком Републике Српске, као и са Матичном библиотеком у Источном Сарајеву. Та сарадња подразумијева размјену публикација, као и доставу обавезног примјерка нових издања.

Фонд библиотеке садржи преко десет хиљада библиотечких јединица. Поред монографских публикација, које чине већину фонда, на располагању су и серијске публикације, односно најновији актуелни часописи из области економских наука, као што су: Strategic Management, Економски хоризонти, Економске идеје и пракса, Нови економист, Acta Economica, Economic Themes и други.

Ту је и низ бројних приручника, рјечника и енциклопедија, докторских дисертација, магистарских и мастер радова, као и дипломских радова.

Библиотека располаже простором и опремом, који испуњавају оптималне услове, прописане домаћим и међународним библиотечким стандардима. Пријатан простор и читаонице омогућавају неометано учење, те кориштење и оне библиотечке грађе, која се, по правилу не износи из просторија библиотеке.

Приступ полицама је слободан, а публикације су поредане по систему универзалне децималне класификације. Библиотека својим корисницима стоји на располагању сваким радним даном, у периоду од 7.30 до 15.30 часова.

7

ЦЕНТАР ЗА ИЗДАВАЧКУ ДЈЕЛАТНОСТ

Издавачка дјелатност Економског факултета бави се публиковњем резултата научно-истраживачког рада Факултета, публиковањем уџбеника и приручничке литературе, те научних дјела наставника и сарадника факултета.

Центар за издавачку делатност Економског факултета у Источном Сарајеву (ЦИД) успјешно обавља своје пословне активности већ дужи низ година. Центар за издавачку дјелатност као организациона јединица Економског факултета основана је 1993. године. Овај центар данас заузима значајно место на тржишту издавачке дјелатности. Центар за издавачку дјелатност Економског факултета је значајан издавач уџбеничке и друге стручне литературе из домена економије, међународне економије, менаџмента, маркетинга, организације пословних финансија, рачуноводства, статистике, информатике и других њима комплементарних научних области. Центар за издавачку дјелатност Економског факултета у Источном Сарајеву годишње издаје потребан број уџбеника, монографија и других стручних књига. ЦИД Економског факултета располаже са квалитетним условима за рад, као што су:

- адекватне просторије,
- квалитетни сарадници (рецензенти, лектори, преводиоци),
- најсавременија ИТ опрема,
- квалитетно уређени односи са штампаријама,
- скриптарница, итд.

Основни циљ, ЦИД Економског факултета јесте да постане водећа издавачка кућа на тржишту. Издања ЦИД Економског факултета важе за најквалитетније наслове из области теоријске економије, међународне економије, банкарства, менаџмента, маркетинга, организације, пословних финансија, рачуноводства, статистике, математике, информатике и других, њима комплементарних, научних области.

ЦИД представља незаменљиву подршку наставном и научном процесу Економског факултета у Источном Сарајеву, али и наставном, научном, технолошком и пословном процесу изван Факултета (Република Српска – БиХ, регион).

7. 1. Зборник радова Економског факултета у Источном Сарајеву

Зборник радова Економског факултета у Источном Сарајеву - Часопис за економску теорију и праксу (Proceedings of Economics, University of East Sarajevo/ Зборник радова Економског факултета у Источном Сарајеву) стална је научна публикација Факултета. Излази од 1994-године, и то у континуитету једном годишње.

Часопис је, према категоризацији МНРВОИД-а Републике Српске, освојио 34 од могућих 40 бодова и тиме сврстан у прву категорију научних часописа.

Зборник радова Економског факултета је награђен на Фестивалу науке као најбољи научни часопис у Републици Српској за 2012. годину.

У Зборнику се објављују радови научника са Економског факултета у Источном Сарајеву као и изван Факултета, а односе се на широко подручје економске науке, где је главни предуслов научни допринос економској теорији и пракси. Радови могу имати теоретски и методолошко-аналитички карактер, а могу обухватати подручја од националне привредне политике до пословне политике предузећа. Већина чланака је писана на српском језику, међутим, прихватају се и чланци који су писани на неком другом језику (енглески, хрватски, бошњачки, њемачки, француски и руски језик).

Концепцију, циљеве и стратегију часописа усмјерава Уредништво Зборника.

Часопис је индексиран у SCIRUS (SCIRUS for Scientific information only); BASE (BASE -Bielefeld Academic Search Engine), Универзитетска библиотека Билефелд, Њемачка; JEL-у (Journal of Economic Literature) / EconLit (American Economic Association's Electronic Database), Питсбург САД. Док је од 2009. индексиран у базама DOAJ (Directory of Open Access Journals), Lund University, Sweden; C.E.E.O.L (Central and Eastern European Online Library), Франкфурт, Њемачка; CABELL'S Directories (Cabell's Directories of Publishing Opportunities), Тексас, САД, Index Copernicus (Варшава, Пољска), Google Scholar (Mountain View, California).

Од аутора се посебно очекује научно третирање и допринос у сљедећим подручјима истраживања:

- Праћење најновијих достигнућа у подручју економске науке и њихова примјењивост у рјешавању развојних проблема босанско-херцеговачке привреде;

- Истраживање улоге високошколског економског образовања у привредном развоју и позиционирање факултета између државе, тржишта и цивилног друштва у условима интеграцијских процеса;
- Положај малих држава у условима интеграцијских процеса у Европи и глобализацијских процеса у свијету;
- Анализа фактора раста и структурних промјена у привреди БиХ-РС;
- Осигурање континуираног уравнотеженог раста привреде БиХ;
- Уклањање препрека привредном развоју, подизању квалитета живота грађана и заштити околине;
- Компаративна анализа развоја сусједних земаља и анализа компаративне конкурентности привреде;
- Усклађеност финансијског и реалног сектора привреде;
- Истраживање и прогнозирање тржишне коњуктуре;
- Методе унапређења предузетништва, пословне ефикасности и конкурентности предузећа;
- Ефикасност тржишта и државе и изградња репрезентативне институционалне инфраструктуре.

Уредништво задржава право да текстове који не одговарају критеријима упутства врати аутору, односно да радове у потпуности прилагоди пропозицијама Зборника и стандардима српског (бошњачког, хрватског) књижевног језика, односно страног језика.

У погледу осталих техничких елемената уређивања текстова за ауторе не постоје посебни захтјеви. Коначну одлуку о објављивању чланака као и редослијед чланака, одређује Уредништво Зборника. Током цијеле године чашпис је отворен за сарадњу са свим заинтересованим научницима из БиХ и иностранства. Сваки допринос економској теорији и пракси из земље и иностранства увијек је добродошао.

И-мејл адреса за достављање радова: zrefis@ekofis.ues.rs.ba

Интернет страница: <http://zrefis.ekofis.ues.rs.ba>

7.2. Научна конференција са међународним учешћем "Јахорински пословни форум"

Научна конференција са међународним учешћем "Јахорински пословни форум" одржава се сваке године у марту мјесецу. Категоризивана од стране МНРВОИД-а у прву категорију са 16 бодова. Тренутно, научни скуп са међународним учешћем "Јахорински пословни форум" заузима најбољу позицију када су у питању факултети из области економије и пословања на оба јавна универзитета.

Јубиларна 10. Научна конференција са међународним учешћем "Јахорински пословни форум 2021" одржаће се 25-26. марта 2021. године. На конференцију је пристигло 46 радова, укључујући и 9 студентких радова. Ангажовано је преко 50 рецензената из земље и иностранства. Укупно је заступљен 71 аутор из 6 земаља окупљања, 18 градова, 19 факултета и 14 Универзитета. У раду конференције учествоваће двије трећине аутора из иностранства, а преко деведесет одсто су аутори са академским звањима.

Контакт и-мејл је jbf@ekofis.ues.rs.ba

Интернет страница конференције је <http://jbf.ekofis.ues.rs.ba>

8.

ГДЈЕ РАДЕ НАШИ ДИПЛОМЦИ

Неке од познатијих институција и компанија у којим раде наши дипломци:

- Савијет министара БиХ
- Влада Републике Српске
- м:тел
- Фонд ПИО
- Бањалучка берза
- Агенција за банкарство РС-а
- Централна банка БиХ
- Народна Банка Србије
- Управа за индиректно опорезивање
- Пореска управа Републике Српске
- НЛБ Развојна банка а.д.
- Нуро-Alpe-Adria Bank
- Комерцијална банка а.д.
- Нова банка а.д.
- Raiffeisen Bank
- Уни-кредит а.д.
- Боксит Милићи а.д.
- Електропривреда Републике Српске а.д.

и другим јавним институцијама и приватним компанијама ...

9.

ДРУГИ И ТРЕЋИ ЦИКЛУС СТУДИЈА

Други циклус студија (мастер студиј) траје 1 годину, односно 60 ECTS поена. Након завршетка другог циклуса студија кандидат стиче звање: МАГИСТАР ЕКОНОМИЈЕ.

Право уписа на II циклус студија имају сви кандидати који су завршили I циклус студија на економским факултетима у трајању од четири године или укупно 240 ECTS поена, а имају у већем дијелу усаглашен наставни план са планом и програмом Економског факултета у Источном Сарајеву.

Кандидати који су завршили I циклус студија на Економском факултету у Источном Сарајеву директно се уписују на студијске програме дипломских академских студија.

Други циклус студија Економског факултета у Источном Сарајеву (академски дипломски студиј) организује се на пет студијских програма:

1. финансије, са сљедећим смјеровима / студијским групама:
 - а) Банкарство и осигурање
 - б) Рачуноводство и ревизија
 - в) Финансијски менаџмент
2. Пословно управљање, са сљедећим смјеровима:
 - а) Међународно пословање предузећа
 - б) Менаџмент
 - в) Маркетинг
3. Макроекономија, реформе и бизнис, са сљедећим смјеровима:
 - а) Регионални развој и бизнис
 - б) Међународна економија
 - в) Макроменаџмент и јавна управа
4. Економски развој БиХ, са сљедећим смјеровима:
 - а) Политика развоја
 - б) Нова економија
5. Квантитативна економија, са сљедећим смјеровима:
 - а) Статистичка анализа
 - б) Актуарство
6. Туризам и хотелијерство
 - а) Туризам
 - б) Хотелијерство

У процедури лиценцирања је нови мастер студијски програм Пројектни менаџмент и дигитална трансформација са сљедећим смјеровима:

1. Пројектни мјенаџмент
1. Аналитика пословања
2. Бизнис анализа

Такође, у процедури лиценцирања је трећи циклус студија (докторски студиј) који је конципиран на вишемодуларном студијском програму Економија. Студијски програм трећег циклуса садржи три модула:

1. Економска анализа,
2. Финансије и
3. Пословно управљање.

10.

ОРИЕНТАЦИОНА ПИТАЊА ЗА ПОЛАГАЊЕ ПРИЈЕМНОГ
ИСПИТА

Пријемни испит - Тест општег знања из економије

- Тест ће се састојати од 25 питања и радиће се 60 минута.
- Тест на полагању пријемног испита ће садржавати само питања из ових е-тестова (из Информатора).
- Свако питање садржи три или четири понуђена одговора, од којих је само један тачан.
- На питање се одговара заокруживањем слова испред одговора. Дозвољено је заокружити само један одговор. За сваки тачан одговор добија се 2 поена.

Е-тестови су прилагођени са мобилни телефон, tablet и раџунар. Ови тестови се налазе на интернет страници посвећеној упису студента.

Више информација на и-мејл prijemni@ekofis.ues.rs.ba

Интернет страница посвећана упису је <http://upis.ekofis.ues.rs.ba>

1. Дивиденда је:

- а) доходак од рада
- б) **доходак власника акције**
- в) доходак власника зајмовног капитала

2. Девалвација представља:

- а) **законско смањење вриједности домаће новчане јединице у односу на злато или неку страну валуту**
- б) повећање куповне моћи националне новчане јединице у односу на злато или другу валуту
- в) могућност замјене једне валуте за другу

3. Према субјективној теорији вриједности, вриједност робе одређена је:

- а) материјализованим апстрактним људским радом садржаним у роби
- б) друштвено-потребним радним временом за њену производњу
- в) **корисношћу коју она има за потрошача**

4. Производна функција представља:

- а) **однос међузависности између обима производње и ангажованих фактора производње**
- б) однос међузависности између трошкова производње и укупног прихода
- в) однос међузависности између производних снага и производних односа

5. Гранични трошкови представљају:

- а) разлику између укупног прихода и укупних трошкова
- б) укупне трошкове за дати обим производње
- в) **трошкове који настају трошењем фактора производње у производњи додатне (граничне) јединице производа**

6. Монопол је:

- а) **такво тржишно стање гдје на страни понуде постоји само један продавац, а на страни тражње мноштво купаца**
- б) такво тржишно стање гдје на страни понуде постоји мноштво продаваца, а на страни тражње мали број купаца
- в) такво тржишно стање гдје на страни понуде и тражње постоји мноштво учесника

7. Закон тражње гласи:

- а) раст цијена доводи до раста тражње, док се са падом цијена тражња смањује
- б) **раст цијена доводи до пада тражње, а пад цијена резултира растом тражње**
- в) са промјеном цијене тражена количина робе се не мијења

8. Инфлација је:

- а) општи поремећај у привреди праћен падом општег нивоа цијена
- б) општи поремећај у привреди праћен растом вриједности домаће валуте
- в) **општи поремећај у привреди праћен растом цијена**

9. Екстрапрофит присвајају:

- а) произвођачи који остваре цијену коштања испод просјечне гранске цијене коштања**
- б) произвођачи који остваре цијену коштања изнад просјечне гранске цијене коштања
- в) произвођачи који остваре цијену коштања једнаку просјечној гранској цијени коштања

10. Камата је:

- а) доходак од рада
- б) доходак власника акције
- в) доходак власника зајмовног капитала**

11. Закон понуде гласи:

- а) са растом цијене расте и понуђена количина робе, док се са падом цијена понуђена количина робе смањује**
- б) са растом цијена смањује се понуђена количина робе, а са падом цијена долази до повећања понуђене количине робе
- в) са променом цијене понуђена количина робе се не мијења

12. Употребна вриједност робе је:

- а) скуп корисних својстава робе којима се могу задовољити људске потребе**
- б) друштвено-потребно радно време за производњу дате робе
- в) сразмјера у којој се одређена количина једне робе размјенује за одређену количину друге робе

13. Стални (фиксни) капитал чине:

- а) средства за рад**
- б) радна снага
- в) предмети рада

14. Понуда је еластична када:

- а) промјене у цијени не доводе до промјена у понуђеној количини робе
- б) мале промјене у цијени доводе до великих промјена у траженој количини робе
- в) мале промјене у цијени доводе до великих промјена у понуђеној количини робе**

15. Надница је доходак од:

- а) земље
- б) капитала
- в) рада**

16. Земљишна рента је:

- а) доходак власника акције
- б) доходак власника зајмовног капитала
- ц) доходак власника земљишног капитала**

17. Комплементарни фактори производње су они фактори производње који се:

- а) могу међусобно замјењивати до одређене границе
- б) могу међусобно замјењивати без ограничења
- в) не могу међусобно замјењивати, јер повећање утрошака једног фактора производње захтјева повећање утрошака и других фактора производње**

18. О проширеној друштвеној репродукцији говоримо онда када се:

- а) обим производње из године у годину не мијења
- б) **обим производње из године у годину повећава**
- в) обим производње из године у годину смањује

19. Девизни курс представља:

- а) зависност кретања понуђене количине роба у односу на промјене цијена
- б) **цијену стране валуте изражене у домаћој валути**
- в) основни економски закон робне производње који регулише друштвено-економске односе између субјеката у робној привреди

20. Тражња је нееластична када:

- а) мале промене у цијени доводе до сразмерно великих промјена у траженој количини робе
- б) велике промене у цијени изазивају мале или никакве промјене у понуди
- в) **велике промене у цијени изазивају мале или никакве промјене у тражњи**

21. Акција је:

- а) дужничка хартија од вриједности
- б) хибридна хартија од вриједности
- в) **власничка хартија од вриједности**

22. Вертикална конкуренција је:

- а) конкуренција између предузећа исте гране
- б) **конкуренција између предузећа различитих привредних грана**
- в) конкуренција на тржишту на коме постоји само један продавац и мноштво купаца

23. Акумулација је:

- а) континуирано одвајање дијела укупног прихода ради надокнаде утрошених средстава за рад
- б) **континуирано одвајање дијела присвојеног профита ради увећања капитала, проширења и усавршавања производње**
- в) континуирано одвајање дијела укупног прихода ради надокнаде утрошених предмета рада и радне снаге

24. Дефлација је:

- а) Пад вриједности домаће валуте
- б) **Општи пад нивоа цијена**
- в) Раст вриједности еура у односу на динар
- г) Раст вриједности еура и долара у односу на динар

25. Која од наведених земаља није чланица ЦЕФТА?

- а) Србија
- б) Молдавија
- в) **Хрватска**
- г) Босна и Херцеговина

26. Европска унија о пријему нових чланица одлучује...

- а) Већином гласова (1 земља – 1 глас)
- б) Већином гласова, пондерисаних по броју становника сваке земље
- в) Квалификованом већином
- г) **Консензусом**

27. Негативна стопа привредног раста назива се:

- а) Експанзија
- б) Инфлација
- в) Економска криза
- г) **Рецесија**

28. Фактори производње су:

- а) Сви запослени
- б) Опрема и машине
- в) Кредити
- г) **Рад, капитал и земља**

29. Ап्रेसијација је:

- а) **Раст вриједности домаће валуте у односу на стране валуте**
- б) Раст вриједности домаће валуте изнад каматних стопа
- в) Општи раст цијена на домаћем тржишту
- г) Бржи раст цијена на домаћем тржишту у односу на светске цијене

30. Берза је:

- а) Мјесто за развој шпекулација
- б) Мјесто на коме се успоставља договор произвођача
- в) **Тржиште на коме се купују и продају хартије од вриједности**
- г) Мјесто договарања потрошача

31. Буџетски дефицит је:

- а) Мањак расхода у буџету у односу на приходе
- б) **Мањак прихода у односу на расходе буџета**
- в) Мањак расхода у буџету
- г) Вишак пореских прихода

32. Профит је:

- а) **Добит коју остварује фирма**
- б) Приход од продаје робе
- в) Приход фирме умањен за плаћене порезе и камате
- г) Приход фирме умањен за плаћене камате

33. Сива економија је:

- а) **Привредна активност на коју није плаћен порез**
- б) Шверц акцизне робе
- в) Трговина дрогом и оружјем
- г) Законом забрањена привредна активност

34. Бивше југословенске републике које су увеле евро су:

- а) Србија и Хрватска
- б) Словенија и Хрватска
- в) Црна Гора и Босна и Херцеговина
- г) **Словенија и Црна Гора**

35. У којој бившој југословенској републици је уведен валутни одбор:

- а) Црна Гора
- б) Србија
- в) Македонија
- г) **Босна и Херцеговина**

36. Камата је:

- a) Најважнији фактор производње
- б) Цијена капитала**
- в) Цијена земље
- г) Провизија банке

37. Колико држава чланица данас има Европска унија?

- a) 27
- б) 28**
- в) 29
- г) 31

38. Ако тражња за једним производом опада, а понуда остаје иста, цијена...

- а) Пада**
- б) Расте
- в) Остаје иста, јер само промјена у понуди одређује цијену
- г) Остаје иста, јер се цијена одређује плански

39. Отворена привреда:

- a) Привреда која сарађује само са сусједима
- б) Привреда која сарађује само са својим континентом
- в) Привреда која је укључена у међународну трговину**
- г) Привреда чији је увоз мањи од извоза

40. Пасивна или депозитна камата је:

- a) Приход од продаје капитала на берзи
- б) Камата коју депоненти добијају на новац уложен у банку**
- в) Приход фирме од капитала
- г) Издатак који штедиша има при улагању новца

41. Активна или кредитна камата је:

- a) Приход од продаје обвезница
- б) Приход фирме на позајмљени капитал
- в) Расход банке на позајмљени капитал
- г) Камата коју зајмопримци плаћају за коришћење зајма**

42. Приватизација је:

- a) Политички процес долажења до нових власника
- б) Процес одузимања незаконито стечене имовине
- в) Процес јачања државних предузећа
- г) Процес претварања државних и друштвених фирми у приватне ради повећања њихове ефикасности**

43. Конвертибилност валуте је:

- а) Могућност њене замјене за страну валуту по званичном курсу без ограничења**
- б) Девизни приход од продате робе
- в) Девизни приход фирме умањен за вриједност увоза
- г) Могућност слободне куповине стране валуте без обзира на примјењени курс

44. Тржишна привреда је привреда у којој:

- a) Држава регулише цијене
- б) Се цијене слободно формирају на тржишту**
- в) Су цијене исказане у страним валутама
- г) Постоји непосредна погодба о размјени робе за робу

45. Транзиција је процес:

- а) Претварања бивших социјалистичких привреда у тржишне привреде
- б) Изградње националних привреда
- в) Даљег развоја социјалистичких привреда
- г) Успостављање контроле над предузетницима

46. Ако организација „Ради праве ствари“ то значи да је:

- а) Ефикасна
- б) Ефективна
- в) Продуктивна

47. Ознака за Светску Трговинску Организацију је:

- а) EU
- б) NAFTA
- в) WTO

48. Тачка у којој се укупним приходима покривају укупни трошкови, зове се:

- а) Трошкова
- б) Преломна
- в) Приходна

49. Повећање цијене домаћег производа у односу на увозне, производе чини:

- а) Конкурентнијим
- б) Мање конкурентним
- в) Нема утицаја на конкурентност производа
- г) Повећава тражњу за датим производом

50. Основне функције новца су:

- а) Служи као средство зараде и прављења профита
- б) Служи као средство размјене, обрачунска јединица и средство штедње
- в) Креирање штедње
- г) Обезбеђивање ликвидности

51. Стопа незапослености представља однос:

- а) броја незапослених и укупног становништва
- б) броја запослених и броја незапослених
- ц) броја незапослених и радне снаге
- д) броја запослених и радне снаге

52. Однос номиналног и реалног БДП представља:

- а) Инфлатор БДП
- б) Дефлатор БДП
- ц) Индекс цијена на мало
- д) Индекс цијена на велико

53. Валута ММФ-а је:

- а) Долар
- б) Јен
- ц) СДР
- д) Евро

53. Управљање агрегатном тражњом везује се за:

- а) Монетаристе
- б) Класичаре
- ц) Кејнзијанце
- д) Меркантилисте

54. Која од следећих земаља није чланица Г7.

- а) Француска
- б) Италија
- ц) Канада
- д) Русија

55. Филипсова крива представља:

- а) међузависност инфлације и платног биланса
- б) међузависност дефлације и текућег рачуна
- ц) међузависност инфлације и незапослености
- д) међузависност БДП и запослености

56. Фискална консолидација обухвата:

- а) политике смањења незапослености
- б) политике смањења спољнотрговинског дефицита
- ц) политике смањења буџетског дефицита
- д) политике смањења инфлације

57. Ако држава повећа јавне расходе, а не повећа порезе знамо сигурно да ће:

- а) јавни дуг порасте
- б) јавни дуг се смањити
- ц) јавни дуг остати исти

58. Окунов закон повезује:

- а) незапосленост и аутпут
- б) незапосленост и инфлацију
- ц) јавни дуг и инфлацију
- д) девизни курс и запосленост

59. Ако реални девизни курс апресира:

- а) примарни текући рачун се побољшава
- б) примарни текући рачун се погоршава
- ц) примарни текући рачун се не мијења

60. Који од следећих економиста није нобеловац:

- а) Пол Кругман
- б) Јозеф Штиглиц
- ц) Томас Пикети
- д) Роберт Мандел

61. Предузетничка добит је:

- а) доходак зајмодавца
- б) доходак закупца земље
- в) доходак власника земље
- г) ни један одговор није тачан

62. Емисија акција:

- а) увећање укупног капитала
- б) акумулацију капитала
- в) нагомилавање капитала у оквиру дате производне јединице

63. Закупнину присваја:

- а) радник за уложени рад
- б) давалац капитала
- в) закупца земље
- г) власник земље

64. Ревалвација представља:

- а) законско повећање вриједности домаће новчане јединице у односу на злато или неку страну валуту
- б) повећање куповне моћи националне новчане јединице у односу на злато или другу валуту
- в) могућност замјене једне валуте за другу

65. Задуженост датог акционарског предузећа повећава се:

- а) емитовањем нових акција
- б) емитовањем обвезница
- в) куповањем државних обвезница
- г) куповањем акција других предузећа

66. Аванс је:

- а) претплата
- б) уплата
- в) предујам

67. Тражња је еластична ако:

- а) промјена тржишне цијене не утиче на промјену тражње
- б) промјена тржишне цијене доводи до промјене тражње у истој сразмјери
- г) одређена промјена тржишне цијене доводи до веће промјене тражње

68. Компанија BMW има сједиште у:

- а) Минхену
- б) Берлину
- в) Дортмунду
- в) ХанOVERУ

69. Слободна конкуренција је тржишно стање у коме:

- а) постоји слободна покретљивост фактора производње
- б) постоје психолошке предрасуде у избору тржишних партнера
- в) постоји ограничен број купаца и продаваца

70. Чланице картела као монополског савеза:

- а) губе развојну самосталност
- б) губе сваки облик самосталности
- в) задржавају пуну правно-економску самосталност
- г) губе комерцијалну самосталност

71. Укупни фиксни трошкови производње са повећањем обима производње:

- а) расту
- б) остају исти
- в) опадају

72. Величина тржишне вриједности робе одређена је:

- а) односом понуде и тражње
- б) величином трошкова производње
- в) величином друштвено признатог радног времена

73. Најзначајнија грана индустрије крајем 19. вијека била је:

- а) производња метала
- б) производња прехранбених производа
- в) производња текстила
- г) производња електронике

74. Земља са највећим резервама земног гаса у свијету је:

- а) Кина
- б) Русија
- в) САД
- г) Венецуела

75. Које је од наведених англоамеричка мултинационална компанија:

- а) Sony
- б) Ford**
- в) Philips
- г) Peugeot

76. Оруђа за рад помоћу којих се обављају претежно ручне операције су:

- а) алати**
- б) машине
- в) постројења
- г) уређаји

77. У макроекономске агрегате убрајамо?

- а) Друштвени производ и акумулацију
- б) Друштвени производ, друштвени бруто производ и национални доходак**
- в) Друштвени бруто производ и национални доходак
- г) Друштвени производ и друштвени бруто производ

78. Која од наведених економских теорија не спада у класичне економске теорије?

- а) Меркантилизам
- б) Физиократска школа
- в) Марксистичка економија
- г) Монетаристичка теорија**

79. Сједиште компаније ИКЕА у:

- а) Норвешкој
- б) Данској
- в) Шведској**
- г) Финској

80. Зашто стране инвестиције доводе до јачања домаће валуте у кратком року?

- а) Повећавају се плате
- б) Повећава се понуда стране валуте**
- в) Отварају се нова радна места
- г) Извоз јача домаћу валуту

81. Ко оснива јавна предузећа?

- а) Друштвено предузеће
- б) Држава**
- в) Физичко лице

82. Двије кључне компоненте економске политике су монетарна политика и...

- а) Буџетска политика
- б) Инфлаторна политика
- в) Фискална политика**

83. Монопол је ситуација када на тржишту постоји:

- а) Само један купац
- б) Само један произвођач**
- в) По један купац и продавац
- г) Два јака произвођача

84. Микроекономија је:

- а) Анализа привредних кретања
- б) Анализа парцијалне равнотеже на тржишту**
- в) Анализа кретања у грамама и регионима привреде
- г) Анализа пословања региона

85. Адам Смит је написао дјело:

- а) Богатство народа**
- б) Капитал
- в) Капитализам и слобода

86. У Мексику се користи једна од следећих валута

- а) долар
- б) пезос
- в) лира
- г) круна

87. Највиша производња аутомобила по глави становника је у:

- а) Словачкој
- б) Њемачкој
- в) САД-у
- г) Француској

88. Национални доходак се распоређује, односно намјенски дијели на:

- а) акумулацију и амортизацију
- б) амортизацију и личну потрошњу
- в) акумулацију и личну потрошњу

89. Трустови су:

- а) највиши и најчвршћи облик удруживања предузећа унутар једне гране
- б) комплекси великог броја предузећа различитих грана привреде
- в) најлабавији облик удруживања монополских предузећа

90. Транзиција је процес:

- а) Изградње националних привреда
- б) Даљег развоја социјалистичких привреда
- в) Успостављања контроле над предузетницима
- г) Претварања бивших социјалистичких привреда у тржишне привреде

91. Централна банка Босне и Херцеговине од 1997. године функционише по систему:

- а) валутне уније
- б) монетарног одбора
- в) таблите
- г) контролисано флукутирајућег девизног курса

92. Групација свјетске банке (WBG) се састоји од:

- а) IMF-а и IBRD-а
- б) IBRD-а и EBRD-а
- в) IMF-а и MIGA-е
- г) IBRD-а, IDA-е, IFC-а, MIGA-е и ICSID-а

93. Услови које земље ЕУ треба да испуњени да би се прикључиле ЕМУ тз. критеријуми конвергенције су познати и као:

- а) Римски услови
- б) Напуљски услови
- в) Мاستришки критеријуми

94. У Црној Гори званично средство плаћања је Евро због:

- а) тога што је Црна Гора чланица Европске монетарне уније
- б) тога што је Црна Гора чланица Европске платне уније
- в) су власти Црне Горе спровела званичну доларизацију/евроизацију
- г) Црногорски грађани немају повјерења у Црногорски динар

95. Основни рачуни платног биланса су:

- a) рачун роба, рачуна услуга и рачуна осталих трансакција
- b) текући рачун, капитални рачун и финансијски рачун**
- v) трговински рачун, рачун дохотка и рачун трансфера
- г) рачун роба, рачун услуга, рачун дохотка и рачун трансфера

96. Реални девизни курс је:

- a) Номинални девизни курс коригован за разлику у инфлацијама између двије земље**
- b) Курс који омогућава уравнотежење вриједности увоза и извоза
- v) број новчаних јединица наше валуте који морамо издвојити за куповину једне јединице неке стране конвертибилне валуте
- г) ништа од понуђеног

97. Мултилатерални девизни курс је:

- a) разлика између билатералног девизног курса једне земље у два временска тренутка
- b) индекс који показује кретање вриједности домаће валуте спрам вриједности валута свих наших трговинских партнера**
- v) званични курс наше валуте који одређују међународне (мултилатералне) организације
- г) равнотежни девизни курс

98. Номинални ефективни девизни курс ЦББХ се означава са:

- a) NEER 20**
- b) REER 20
- v) NEEN 20
- г) REEN 20

99. Енглеска скраћеница за паритет куповне моћи је:

- a) PCT
- b) PKT
- v) PAT
- г) PPP**

100. Свјетска трговинска организација (WTO) је почела са радом:

- a) 1995. године након Уругвајске рунде преговора**
- b) 1967. године након Кенеди рунде преговора
- v) 1948. године након договора на конвенцију УН у Хавани
- г) 1947. године након Женевске рунде преговора

101. Европска банка за обнову и развој - ЕБРД је основана:

- a) Римским уговором 1957. године, а ради равномјернијег регионалног развоја земаља чланица ЕЕЗ
- b) 1979. године као одговор на проблеме у међународном монетарном систему
- v) 1985. године као начин за усклађивање економских политика земаља ЕУ
- г) 1991. године као инструмент помоћи ЗУТ**

102. ЦЕФТА је скраћеница за:

- а) Централно европски уговор о слободној трговини
- б) Централно европска фер трговинска асоцијација
- в) Централно европски уговор о слободном транспорту робе
- г) Централно европски уговор о слободном прелету нема земаља чланица

103. Сјеверно америчка зона слободне трговине се означава скраћеницом:

- а) NEFTA
- б) CEFTA
- в) NAFTA
- г) USA+

104. Свјетски економски форум (WEF) је невладина организација са сједиштем у:

- а) Давосу
- б) Дохи
- в) Женеви
- г) Вашингтону

105. Париски клуб повјерилаца окупља:

- а) званичне повјериоце (државе)
- б) Приватне повјериоце (углавном банке)
- в) Државе и банке које потражују средства од ЗУР
- г) ништа од понуђеног

106. Теорију апсолутних предности као објашњење за добити земаља од специјализације у међународној трговини први је изнио:

- а) лорд Роберт Овен
- б) Адам Смит
- в) Дејвид Рикардо
- г) Томас Малтус

107. Творац теорије компаративних предности која објашњава добитке земаља од међународне трговине чак и када једна земља има апсолутне предности у производњи свега је:

- а) Дејвид Рикардо
- б) Ирвинг Фишер
- в) Роберт Мандер
- г) Џозеф Шумпетер

108. Зачетник школе монетариста је био:

- а) Адам Смит
- б) Дејвид Рикардо
- в) Милтон Фридман
- г) Пол Кругман

109. Творац књига Капитализам и слобода, те Слобода избора је:

- а) Пол Кругман
- б) Јозеф Штиглиц
- в) Роберт Лукас
- г) Милтон Фридман

110. Творац термина незрела индустрија (Infanty industry) као објашњења потребе за трговинском заштитом је:

- а) Александар Хамилтон, први министра финансија САД
- б) Ото фон Бизмарк, први канцелар уједињене Њемачке
- в) Карл Маркс
- г) Фридрих Енглс

111. Земље БРИКС-а укључују:

- а) Босну, Румунију, Италију, Кипар, Словенију и Аустрију
- б) Белгију, Русију, Индију, Кувајт, Словачку и Анголу
- в) Бразил, Русију, Индију, Кину и Јужноафричку Републику
- г) Бразил, Русију, Индију, Кину, Судан и Анголу

112. Дампинг је:

- а) Продаја на иностраном тржишту испод трошкова производње
- б) Увоз на домаће тржиште робе без царинске декларације
- в) размјена робе за робу без учешћа новца
- г) ништа од понуђеног

113. Организација земаља извозница нафте се зове:

- а) OECD
- б) DVOPEK
- в) OPEK
- г) NAFTA+

114. Међубанкарска каматна стопа на лондонском тржишту се означава као:

- а) MKSLT
- б) EURIBOR
- в) MKLST
- г) LIBOR

115. Цијена нафте на међународном тржишту се изражава у:

- а) Еврима
- б) Рубљама
- в) Америчким доларима
- г) Маркама

116. Највеће девизне резерве на свијету данас посједује:

- а) Сједињене Америчке Државе
- б) Њемачка
- в) Русија
- г) Кина

117. Теорија немогућег тријства нам говори да не можемо истовремено имати:

- а) аутономну фискалну политику, аутономну монетрану политику и аутономну спољнотрговинску политику
- б) фиксан девизни курс, аутономну монетрану политику и либерализоване токове капитала са иностранством
- в) флексибилан девизни курс, аутономну фискалну политику и либерализоване токове капитала са иностранством
- г) чланство у ЕУ, чланство у WTO и чланство у ММФ-у

118. Најстарија централна банка на свијету је:

- a) Bank of England
- б) Riksbank**
- в) FED
- г) Народна банка Кине

119. Период Златног стандарда у међународном монетарном систему је трајао:

- a) од око 2.000 година прије Христа, до XIX вијека
- б) од VII Вијека прије Христа, до настанка паирног новца у Кини (Циаозија) у IX вијеку
- в) од 1870-их до 1914. године**
- г) од 1792 до 1973. године

120. Међународна скраћеница за валуту БиХ је:

- a) KM
- б) BHKM
- в) BAM**
- г) BHD

121. Европска унија, у садашњем облику, је основана:

- a) 1956. године
- б) 1985. године
- в) 1992. године**
- г) 2002. године

122. Евро, као јединствена валута Европске уније је уведена:

- a) 1972. године
- б) 1992. године
- в) 1998. године
- г) 2002. године**

123. Последња земља која је постала чланица Европске уније је:

- a) Словенија
- б) Хрватска**
- в) Румунија
- г) Исланд

124. Претечу данашње Европске уније, тзв. Европску економску заједницу, је основало:

- a) 12 држава
- б) 10 држава
- в) 8 држава
- г) 6 држава**

125. Која држава није чланица Европске уније:

- a) Малта
- б) Норвешка**
- в) Словачка
- г) Кипар

126. Која од наведених држава јесте чланица Европске уније:

- а) Финска**
- б) Украјина
- в) Турска
- г) Лихтенштајн

127. Колико држава Европске уније користи јединствену валуту (евро):

- a) 17
- б) 19**
- в) 21
- г) 23

128. Еурозона чини:

- а) дио Европске уније гдје је извршена хармонизација пореског система
- б) јединствено тржиште Европске уније са усаглашеним прописима
- в) државе које су прихватиле јединствену валуту евро

129. Која држава није прихватила евро као јединствену валуту:

- а) Велика Британија
- б) Њемачка
- в) Шпанија
- г) Летонија

130. Унутрашње тржиште Европске уније се заснива на четири основне слободе:

- а) слобода кретања људи, слобода кретања услуга, слобода кретања капитала, слобода кретања роба
- б) слобода увођења пореза, слобода кретања услуга, слобода кретања капитала, слобода кретања роба
- в) слобода кретања људи, слобода кретања услуга, слобода кретања капитала, слобода избора јединствене валуте
- г) слобода кретања људи, слобода кретања услуга, слобода вођења спољнотрговинске политике, слобода кретања роба

131. Сједиште Европске централне банке је у:

- а) Бриселу
- б) Франкфурту
- в) Луксембургу
- г) Стразбуру

132. Сједиште Европске комисије је у:

- а) Бриселу
- б) Франкфурту
- в) Луксембургу
- г) Стразбуру

133. Шенгенски споразум се односи на:

- а) слободно кретање јединствене валуте
- б) слободно кретање производа
- в) слободно кретање физичких лица
- г) слободно кретање капитала

134. Босна и Херцеговина се убраја у ред држава које:

- а) имају статус потенцијалног кандидата за чланство у Европској унији
- б) имају статус кандидата за чланство у Европској унији
- в) су чланице Европске уније

135. Који је то тзв. европски порез:

- а) акцизе
- б) царине
- в) порез на добит предузећа
- г) порез на додату вриједност

136. Адам Смит је представник које економске школе:

- а) монетаристичке школе
- б) **класичне економске школе**
- в) нове класичне економске школе
- г) физиократистичке школе

137. Џон Мејнард Кејнс се сматра утемељивачем:

- а) **државног интервенционизма**
- б) тржишног фундаментализма
- в) компромиса између државе и тржишта

138. Основна поставка класичне економске мисли је у вјеровању да:

- а) је држава супериорнија у односу на тржиште
- б) да држава и тржиште требају да буду партнери
- в) **да тржиште нуди супериорније механизме у односу на државу**

139. Савремене развијене државе се у економском развоју ослањају првенствено на:

- а) **тржиште и приватну својину**
- б) државу и јавну својину
- в) подједнако учешће државе и тржишта

140. За Међународни монетарни фонд је карактеристичан следећи аранжман:

- а) *СМе*
- б) **stand-by**
- в) on-side
- г) start-up

141. У Бугарској се користи једна од следећих валута:

- а) динар
- б) **лев**
- в) лира
- г) форинта

142. Обвезница је:

- а) власничка хартија од вриједности
- б) **дужничка хартија од вриједности**
- в) краткорочна хартија од вриједности

143. Валутни (монетарни) одбор по коме је устројена Централна банка БиХ подразумева:

- а) **везаност домаће валуте за евро**
- б) везаност домаће валуте за долар
- в) везаност домаће валуте за динар
- г) везаност домаће валуте за рубљу

144. Национализација је процес:

- а) продају државне имовине приватним лицима
- б) јачања тржишта и приватног сектора
- в) **увећања државне имовине без противнакнаде**

145. Акцизе су порез који се уводи на следећа добра:

- а) храну и основне животне намјернице
- б) **алкохол, дуван и нафту**
- в) аутомобиле

146. Царине су порез који се уводи приликом:

- а) увоза роба и услуга у одређену земљу
- б) продаје роба и услуга у veleпродајним објектима
- в) трансфера новца између лица

147. Буџетски суфицит представља ситуацију у којој су:

- а) јавни приходи једнаки јавним расходима
- б) јавни приходи већи од јавних расхода
- в) јавни приходи мањи од јавних расхода

148. Од наведених која је земља са највећим расходима туриста у иностранству:

- а) Њемачка
- б) Пољска
- в) Мексико
- в) Италија

149. Издвојите енергент који француска највише користи за производњу електричне енергије:

- а) хидропотенцијал
- б) нуклеарно гориво
- в) гас
- в) угаљ

150. Највећи извозник кафе у свијету је:

- а) Еквадор
- б) Чиле
- в) Колумбија
- г) Венецуела

ИНФОРМАТОР ЗА УПИС СТУДЕНАТА

Издавач

Економски факултет Пале

Алексе Шантића 3, 71420 Пале

За ивдавача

проф .др Радомир Божић

Уредник

доц. др Немања Шаренац

Штампа

"Копикомерц" с.з.р. Источно Ново Сарајево

Тираж

100